

# НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **Крагујевачке**

Година V, Број 221

Излазе четвртком

Цена 70 дин.

[www.kragujevacke.rs](http://www.kragujevacke.rs)

22. август 2013. године

ISSN 1821-1550



9 771821 155019

МИЛАН ЈЕВТИЋ, УНИЈА СИНДИКАТА У ПРОСВЕТИ

## На распушту пљуштали конкурси



СТРАНАЧКО КАДРОВАЊЕ У  
ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

Сменили њихове,  
поставили своје

„АУТОСАОБРАЋАЈ“ СВЕ  
ВИШЕ ПОСУСТАЈЕ

Грађанима треба превоз,  
а не извињење

САТИРИЧАР  
ДРАГАН РАЈИЧИЋ

Нашу стварност је  
карикатура по себи

ГЕРБЕРИ ИЗ  
ЦВЕТОЈЕВЦА

Саобраћајац и пекар  
успешни цвећари

СТРАНА 5

СТРАНА 6

СТРАНА 10

СТРАНА 13

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6.  
spratu za samo 833 evra/m<sup>2</sup> + PDV.

SAMO 833 €/m<sup>2</sup>  
+PDV

GRATIS  
WIFI

**SMALLVILLE**  
KRAGUJEVAC

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641  
info@smallville.rs, www.smallville.rs

**ФИЛИГРАН**  
ЗЛАТО - СРЕБРО

ЗАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

**HOLIDAY**  
TRAVEL AGENCY

034 335 220 • 021 47 37 136  
[www.holiday.rs](http://www.holiday.rs)

Reciklaža kertridža i tonera  
dobar kertridž  
mir u kući

**RefilM**

Karadordeva 51, [www.refilm.com](http://www.refilm.com)  
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 66

**PERMONT**

- ROLETNE
- VENECIJANERI
- TRAKASTE ZAVESE

063 853 9 006

# Директор и игре

Да није лако бити на највишем руководећем месту у јавном предузећу потврђује актуелни „случај“ Обрена Ђетковића, директора крагујевачког „Водовода“. Он би у исто време морао да се нађе на два различита места, међусобно удаљена више стотина километара, што прети да популарног Ђетку - физички и ментално растргне.

Прво, од 31. августа до 7. септембра он неизоставно мора да буде на радничко-спортивким играма комуналца Србије у Чању (Црна Гора), вероватно као вођа пута и селектор екипе „Водовода“, а истог 31. августа и 1. септембра, опет неизоставно, треба да дође на тестирање које се организује за све који су конкурисали за директоре јавних предузећа у граду, а он је један од њих.

Када је комисија која спроводи избор директора одбила Ђетковићеву молбу да нађе нови термин за писмене и усмене провере, он је демонстративно напустио састанак и присутним новинарима изјавио да се на тестирању неће појавити, а то би значило да му пропада шанса да још четири године буде директор „Водовода“.

Међутим, када је преправао, изгледа да му је дошло у главу да би то била глупа самоелиминација, јер ако поново не буде директор, ем више нема фотографија, ем за њега додатне нема спортских игара у Чању. То је већ озбиљан губитак. Зато је следећа његова изјава за јавност била: видећу!

А шта има да види? Решење је просто - пропусти прва два дана

спортивских и осталих надметања, за то време омлати тестове пред градском директорском комисијом, а онда експресно у Црну Гору. (Штета што је мало захладнео односе са Дачићем, можда би му овај послао и хеликоптер).

Није Ђетко од јуче, има да стигне на оба места и да постигне резултате и у Крагујевцу и у Чању.

Можда је занимљивије питање зашто су комуналци из Србије за спортивске игре (оно „радничке“ је само термин пренет из прошлости) изабрали место у иностранству. Можда они Црну Гору још доживљавају као „нашу“ републику, или пре ће бити да „доживљај“ и није у осећању братства са „монтенегросима“, већ у лепоти Чања. Тачније, туристичког насеља „Бисерна обала“, где се играју и потом славе и победе и поразе (важно је учествовати) српски комуналци.

Уз добро место, изабрали су и добар термин, прва недеља септембра, па још осам дана, а све о трошку предузећа. Као у стара добра комуналничка времена. А, заиста, и јесте тако. Чањ у Црној Гори изабран је још у време Југославије за сусретања комуналца ондашње велике државе. Држава се распала, растројило се и много другог заједничког, али су српски комуналци били истрајни и сачували своје радничко-спортивске игре на аутентичном месту, у Чању, између Бара и Петровца на мору.

Игре могу да почну на време, стиже и Ђетко.



Карикатура: Горан Миленковић

Сељаци из гружанских села тврде да ће проширењем зоне санитарне заштите тешко бити оштећени јер без употребе ђубрива и примене разних средстава за заштиту пољопривредних култура неће имати приносе од којих ће моћи пристојно да живе. Такође, кад је откупљивано земљиште за формирање Гружанског језера, обећано је да ће се у општини Кнић отворити нови производни погони и фабрике које ће запошљавати људе из тог краја, али пошто од тога ништа није урађено, гружанска села у међувремену скоро су опустела.

С те стране сељаци су апсолутно у праву, мада стоји чињеница да акумулација која служи за снабдевање пијаћом водом мора да буде заштићена. Тренутно стање, међутим, врло је лоше, али не због начина обраде земље у приобаљу, већ због неконтролисане градње уз обалу. Сада већ има преко двеста кућа, које нису правили сељаци, већ „викендаши“ и парализије. Саграђене су без дозвола, а до сада ниједна није уклоњена, упркос најавама да ће бити рушене.

Е, тек пошто се то уради и када

се обала језера „очисти“ од свих грађевина, могло би на један леп и уљудан начин гружанским сељацима да се објасни шта и како

могу да сеју, с тим што им се свакако мора надоместити и штета коју ће имати због посебног режима обраде земље.

## Струјни удар

Осим што су од августа добили замашно веће цене струје, потрошачима је из електродистрибуције сервирано и лепо летње малтретирање, уз уручивање дуплих рачуна да се, ако немају паметнија послла, баве и електро енigmatиком.

Оно што у свему може да се разазна јесте да је код „електричара“ дошло до извесне реорганизације (њу треба разликовати од реконструкције - она се односи на Владу), па сада исту струју не плаћамо старој фирмама, већ некој новој. Има она и своје име, али зашто би то грађане занимало. Е, зато што су се они унутра нешто претгумбавали, на сваку адресу потрошача стигла су по два различита рачуна - за исти месец. Наравно, оба треба платити, а најбоље ће се осећати они који и не

пробају да утврђују за шта је шта, јер могу додатно да се нервирају.

Изгледа да су опет најгоре прошли они који најурдније плаћају струју, јер ако су којим случајем досадашњем предузећу за наплату дали више него што су потрошили, морaju да иду на шалтер и пишу изјаву да ли тај вишак паре желе да им се врати или да се пребаци новој фирмама којој ћемо од сад плаћати рачуне. Ако, ко их је био по ушима да буду тако ревносни.

Уведен је још један „новитет“, опет на штету, боље је рећи - на муку грађана. Новом предузећу за потрошени струју више неће моћи да плаћају и на наплатним местима градских комуналних предузећа, већ само у „Електрошумадији“ и у њивовој испостави у Николе Пашића. Могу и у поштама, али у провизију. Баш су се лепо реорганизовали.

# Опет по сељаку

На прошлонедељном скупу у Топоници најављена је „сељачка буна“ власника имања око језера на Гужи. Њих је разјарила најава да ће се проширити зона такозване санитарне заштите око језера, што практично значи да на додатних 150 хектара обрадиве земље неће смети да користе ниједно од хемијских средстава која се примењују у савременој пољопривредној производњи, а штале за стоку мораће да праве на

сасвим другачији начин, опет да се било шта штетно не би одливало у језеро.

Поједностављено, то је део правила која су садржана у новом просторном плану за акумулацију Гужа, кога је урадио Институт за архитектуру и урбанизам Србије по наручбини Министарства пољопривреде. Иначе, претходни план стар је већ више од тридесет година и иако је био привремени остао је на снази све до данас.

**energetski efikasni prozori i vrata  
SUNCE**

**akcija:  
sigurnosni  
PVC prozori  
po ceni običnih  
PVC prozora**

\*akcija traje do 01.septembra  
034/330 870 suncemarinkovic.com



**Житопродукт**  
Крагујевац, Војводе Путника 70  
Телефони: 034 370 303  
370 215, 370 072, 370 135, 370 192  
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производничким ценама

Производничке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5



СТРАНАЧКО КАДРОВАЊЕ У ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И УСТАНОВАМА

# Сменили њихове, поставили

Без икаквог образложења смењени су директори Завода у Малим Пчелицама, филијала ПИО и фонда здравствене заштите, а последњих дана све чешће се чују гласине и о разрешењу директора Геронтолошког центра, што указује на одсуство било какве процене вредности и одлучивање, искључиво, на основу партијске припадности

**Л**а су отпуштања, разрешења и смене постали једно од обележја актуеленог врха власти сведочи и чињеница да су руководеће функције у републичким установама и предузећима у Крагујевцу заузели кадрови партије која је на последњим републичким изборима добила највише гласова грађана. Шта више, ово су потврдила и истраживања које је спровела невладина организација Центар за практичну политику из Београда, а обухватила

само разрешења и опозиве који се објављују у „Службеном гласнику“ и службеним листовима. Њихова статистика показала је да су масовне смене спроведене у свим областима државне управе, па су тако разрешени директори јавних предузећа, чланови управних и надзорних одбора, а где је и у локалним управама дошло до промене власти новоимено-



У ЗАВОДУ МАЛЕ ПЧЕЛИЦЕ СУЗАНУ ПЕРОВИЋ ЗАМЕНИО ВЛАДИЦА СТАНОЈЕВИЋ



ивани су и директори дома здравља, школа, центара за социјални рад. Докле се у отишло у овим чисткама најбоље показују примери смењених функционери Сигурне женске куће у Нишу и Установе за израду таписерија у Новом Саду.

У Крагујевцу су, рецимо, међу смењенима директори Завода у Малим Пчелицама, филијала ПИО и фонда здравствене заштите, а последњих дана све чешће се чују гласине и о смени директора Геронтолошког центра.

## ■ Обавештења стигла факсом

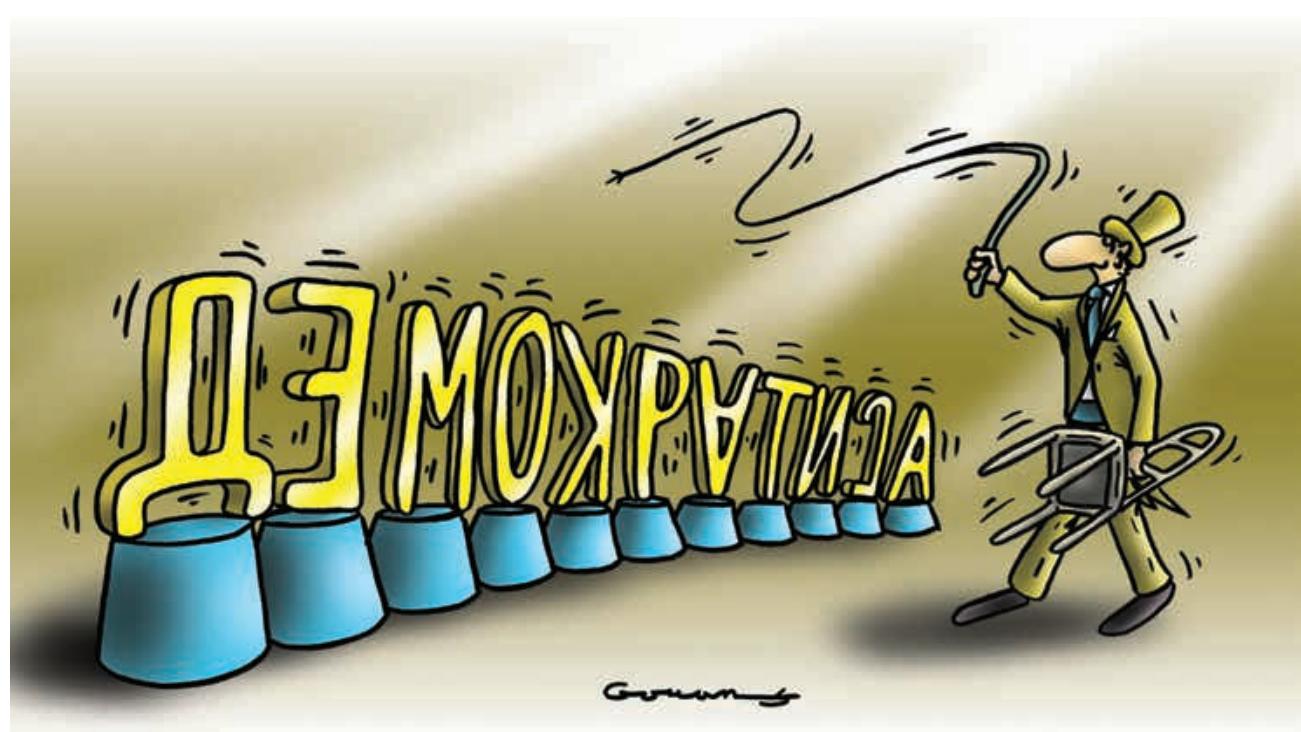
Овакву ситуацију још гором чини подatak да власт нема обавезу да образложи смене изабраних и постављених лица, па се може закључити да оваква одлука указује на одсуство било какве процене вредности и на одлучивање ис-

клучиво на основу партијске припадности.

Без икаквог конкурса и образложења, на списку за „одстрел“ нашла се директорка Завода за забрињавање одраслих „Мале Пчелице“ Сузана Перовић (ДС). Додуше, пре тога, дошло је до померања у ПИО фонду, где је уместо Небојша Костића, први човек постао Миодраг Николић (СПС), али је ова смена прошла без веће медијске пажње.

Далеко већи одјек у јавности имала је смена дугогодишње директорке Завода у Малим Пчелицама, а службена белешка о престанку обављања директорске функције, због истека мандата, стигла је факсом, крајем фебруара, у тренутку када је Перовићева имала смртни случај у породици. Место вршиоца дужности, без конкурса или било какве провере зна-

ња и способности, заузео је Владица Станојевић, лекар из Тополе, кадар Српске напредне странке и један од кандидата за председника ове општине. Он је по доласку на чело ове установе у старту најавио кадровске промене и ово обећање одмах је испунио, али тако што је отпустио и сменио углавном оне који су били сарадници претходне директорке. Додуше, изјавио је да ће ангажовати најквалитетније људе, као и да ће за пар месеци ситуација у Заводу бити још боља, па је у том смислу увео штедњу на свим нивоима и корисницима укинуо, готово, све изласке из установе. Међутим, од медија се није могла сакрити појава штете међу корисницима, као ни то да је на расчишћавању директоровог приватног бутика у центру града, у коме је избио пожар, коришћен камион Завода, а последице пожара

СМЕНЕ НА ЧЕЛУ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „ЦЕНТАР“ И ОГРАНЦИМА

# Напредњаци на врху и по дубини

Месецима се причало да ће нови директор ПД „Центар“ бити Сања Туцаковић, истакнути члан Српске напредне странке, а страначки колега Горан Ковачевић њен саветник. Речено - остварено. Обоје су одборници, дипломирани економисти без радног искуства у систему какав је Електропривреда Србије

У Привредном друштву „Центар“, коме припадају „Електрошумадија“ и електродистрибуције у Пожаревцу и Сmederevu, уследила је смена на врху још средином јула. Уместо дотадашњег директора Гвоздена Илића, „кормило“ је превезула Сања Туцаковић, дипломирани економиста и истакнути члан овдашњег Градског одбора Српске напредне странке.

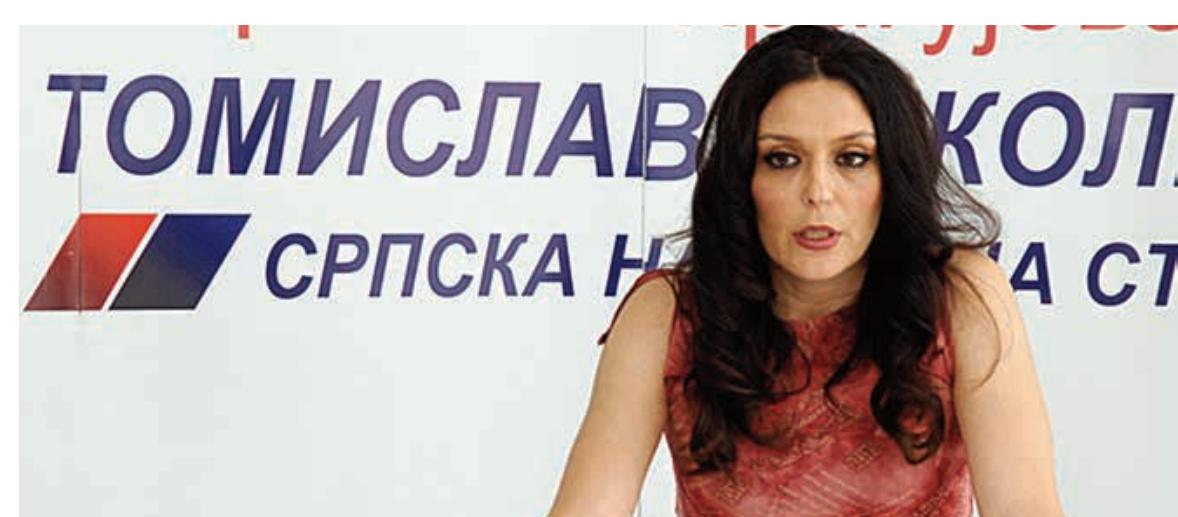
То, у ствари, готово да и није била новост, месецима се причало да ће управо Туцаковић бити нова директорка, а страначки колега из СНС-а Горан Ковачевић њен саветник. Тако се и догодило. У свему је новост једино да ни директорка ни њен саветник немају икакво радно искуство у систему какав је Електропривреда Србије.

Иначе, присуство директорке Сање Туцаковић на обележавању

недавне славе свих електричара, на Светог Илију у Пожаревцу, било је једно од њених првих појављивања у јавности, па су поједини медији искористили прилику да је штотра упитају.

- У склопу промена у нашој земљи, ето десило се и то да будем прва жена на челу једног привредног друштва из области електродистрибуције. Сигурна сам да нећу имати проблема са колегама, а ни са колегицама. Ту и не правим разлику, једино што ми се чини да су даме дисциплинованије и одговорније, нагласила је Туцаковић, напомињући да највише цени тимски рад који намерава да спроводи, пренео је дневни лист „Данас“.

Толико о обећаној департизацији јавних предузећа, а намеће се и питање да ли је стварно Сања Туца-



ДИРЕКТОРКА САЊА ТУЦАКОВИЋ, СА ИСКУСТВОМ У ОСИГУРАЊУ

ковић прва жена која је постала директор у систему ЕПС-а. Додуше, тако „високо“ да, али је, треба рећи зарад истине, готово истовремено смењена једна дама, Марија Лазић, донедавна директорка „Електромораве“ у Пожаревцу, за коју се тврди да је била веома успешан менаџер. Директорка Лазић била је само „степеник“ ниже од директора „Центра“, „пела“ се искуством у својој дистрибуцији, а сада се налази на

месту, може се рећи, „службенице“, шефа финансијске оперативе.

Смењен је и Јелько Јевтић, директор „Електромораве“ у Сmederevu, 12 година је провео на том месту, није му се могло било шта замерити, али шта је ту је.

И нови директори огранака у Пожаревцу и Сmederevu, Дејан Савић дипломирани инжењер електронике, и Милан Рајић, чланови СНС-а, и су дошли су „са стра-

неш“, никада нису радили у систему ЕПС-а.

Подсетимо, такође недавно, директор „Електрошумадије“ постао је Небојша Обрадовић, дипломирани машински инжењер, а почетком ове године Кнић је добио шефа Пословнице, машинског инжењера Рајицу Милосављевића. Треба ли рећи да су кадрови СНС-а и без радног искуства у електродистрибуцији?

Законом о раду је, иначе, предвиђена могућност превременог разрешења директора, али предлог за разрешење мора бити ображложен са прецизно наведеним разлозима због којих се предлаже разрешење. Закон каже да директор може бити смењен пре истека мандата због нестручног и несвесног обављања дужности, озбиљних пропуста у раду или уколико је у току трајања мандата правоснажно осуђен на затворску казну, или Предраг Петаковић није имао ни један од ових „грехова“. Мада је од нове републичке власти очекивао разрешење, надао се да ће ипак, како каже, начин на који то чине бити бар мало цивилизованији.

**Резултати нису мерило**

- Није по закону, али политичком вољом се све може, каже Петаковић који је поднео тужбу Основном суду за кршење Закона о радним односима, а у међувремену му је понуђено место шефа одсека за уговарање услуга.

Још једна смена о којој се по граду прича протеклих десетак дана, мада до ње још увек није дошло, односи се на директора Геронтолошког центра Владана Јовановића (ДС). Иако је његов мандат истекао још прошле године, очекивало се да ће бити расписан конкурс за вршиоца дужности. Уместо тога, кренуле су приче о докторки запосленој у Заводу за хитну медицинску помоћ, која треба да заузме руководеће место у овој установи. Иако није члан ни једне странке, приписује јој се сарадња са ПУПС-ом, који је, наводно и предложио за ову позицију.

Ова дешавања директор Јовановић, који још увек обавља ову функцију, објашњава као кампању једне невладине организације, али и људи окупљених око пomenуте странке.

Није немогуће да ће се то и десити, каже Јовановић, али о томе треба да одлуче они који су за то надлежни.

- Моје разрешење није спорна ствар, али ово што се тренутно догађа води дестабилизацији установе, а они који шире гласине утичу на радиону атмосферу која није ни мало пријатна. Дакле, ништа није спорно са постављањем новог директора или вршиоца дужности,



ВЛАДАН ЈОВАНОВИЋ, ЈОШ УВЕК ДИРЕКТОР ГЕРОНТОЛОШКОГ ЦЕНТРА, АЛИ ОЧЕКУЈЕ СМЕНУ

али би то требало урадити на законом прописан начин, каже Јовановић, дипломирани економиста, који директорску функцију у Геронтолошком центру обавља већ шест година.

Он напомиње да су у овом периоду постигнути значајни, очигледни резултати у пружању услуга и инфраструктурном опремању, што је, сматра, разлог што се његова смена пролонгира. Са друге стране, међутим, створена је политичка клима, коју потпирају ПУПС прекоnevladinе организације.

У закључку истраживања које је спровео Центар за практичну политику (ЦПП) стоји да оваква практика само учвршује партијску државу и руши владавину права у Србији. „Насилним сменама, без обраџујења и без оцене резултата рада, уводи се партијска припадност као апсолутно начело у управљању државом. Истовремено се шаље порука свим избраним и постављеним функционерима да резултати рада нису мерило и да није важно како раде, већ да ли припадају владајућој странци”, поручују из ЦПП-а.

Иако су неке од смена изазвале бројне реакције стручне јавности, власти у Србији нису реаговале, а странке владајуће коалиције јавно бране партијску припадност као врховно начело рада државне управе. На места сменjenih доведени су нови, партијски чиновници, од којих су, како се понете испоставило, многи без икаквих квалификација за посао који би требало да раде.

Гордана БОЖИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је свима нама у интересу, али неспорно је да новим директорима треба времена да се снађу у новом послу, сматра Гојковић.

Он каже да је преурањено говорити, односно оцењивати рад нових директора, али и додаје да је шеф Пословнице у Книћу Рајица Милосављевић, ипак, показао добре резултате. Пословница, међутим, броји 25 људи, „Електрошумадија“ 450 радника, док у ПД „Центар“ има 1.040 запослених. Различити су то нивои проблема и обавеза, потеза и последица.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је свима нама у интересу, али неспорно је да новим директорима треба времена да се снађу у новом послу, сматра Гојковић.

Он каже да је преурањено говорити, односно оцењивати рад нових директора, али и додаје да је шеф Пословнице у Книћу Рајица Милосављевић, ипак, показао добре резултате. Пословница, међутим, броји 25 људи, „Електрошумадија“ 450 радника, док у ПД „Центар“ има 1.040 запослених. Различити су то нивои проблема и обавеза, потеза и последица.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је свима нама у интересу, али неспорно је да новим директорима треба времена да се снађу у новом послу, сматра Гојковић.

Он каже да је преурањено говорити, односно оцењивати рад нових директора, али и додаје да је шеф Пословнице у Книћу Рајица Милосављевић, ипак, показао добре резултате. Пословница, међутим, броји 25 људи, „Електрошумадија“ 450 радника, док у ПД „Центар“ има 1.040 запослених. Различити су то нивои проблема и обавеза, потеза и последица.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је свима нама у интересу, али неспорно је да новим директорима треба времена да се снађу у новом послу, сматра Гојковић.

Он каже да је преурањено говорити, односно оцењивати рад нових директора, али и додаје да је шеф Пословнице у Книћу Рајица Милосављевић, ипак, показао добре резултате. Пословница, међутим, броји 25 људи, „Електрошумадија“ 450 радника, док у ПД „Центар“ има 1.040 запослених. Различити су то нивои проблема и обавеза, потеза и последица.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је свима нама у интересу, али неспорно је да новим директорима треба времена да се снађу у новом послу, сматра Гојковић.

Он каже да је преурањено говорити, односно оцењивати рад нових директора, али и додаје да је шеф Пословнице у Книћу Рајица Милосављевић, ипак, показао добре резултате. Пословница, међутим, броји 25 људи, „Електрошумадија“ 450 радника, док у ПД „Центар“ има 1.040 запослених. Различити су то нивои проблема и обавеза, потеза и последица.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је свима нама у интересу, али неспорно је да новим директорима треба времена да се снађу у новом послу, сматра Гојковић.

Он каже да је преурањено говорити, односно оцењивати рад нових директора, али и додаје да је шеф Пословнице у Книћу Рајица Милосављевић, ипак, показао добре резултате. Пословница, међутим, броји 25 људи, „Електрошумадија“ 450 радника, док у ПД „Центар“ има 1.040 запослених. Различити су то нивои проблема и обавеза, потеза и последица.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је свима нама у интересу, али неспорно је да новим директорима треба времена да се снађу у новом послу, сматра Гојковић.

Он каже да је преурањено говорити, односно оцењивати рад нових директора, али и додаје да је шеф Пословнице у Книћу Рајица Милосављевић, ипак, показао добре резултате. Пословница, међутим, броји 25 људи, „Електрошумадија“ 450 радника, док у ПД „Центар“ има 1.040 запослених. Различити су то нивои проблема и обавеза, потеза и последица.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

запошљавање на нижим радним местима било изражено још док је директор „Центра“ био Гвозден Илић, али је Сања Туцаковић ставила „шлаг на торту“ ангажовањем саветника Горана Ковачевића.

- Према нашим сазнањима, Горан Ковачевић нема радно искуство и требало би да прво прође приправнички стаж. Сматрам да је поштено рећи, предузеће има много проблема, али управо због тога потребни су нам људи који, ипак, имају искуство и визију, без жеље да икога врећамо. Био бих срећан да нас живот демантује и да нови члени људи покажу добре резултате, међутим, убеђен сам да је вероватно да се то и додогоди врло мала. Наше

људе смо позвали да им свако у оквиру својих овлашћења пружи максималну подршку - то је

ДА ЛИ СЕ КИДА ДУГОГОДИШЊА ВЕЗА ГРАДА И „АУТОСАОБРАЋАЈА“

# Грађанима треба превоз, а не извињење

Град није добио никакав захтев и није било најаве штрајка. Чули смо да су у „АС“-у проблем плате, али то нема никакве везе са градом, нити је решење да грађани остану без аутобуских линија, каже члан Градског већа Зоран Јовановић. Уколико се прошлонедељни „сценарио“ изостанка аутобуса понови градска управа ће ангажовати друге превознике

Пише Александар Јокићевић

**K**рагујевац не остаје без приградског превоза. „Аутосаобраћај“ и даље вози и стање се колико толико стабилизовало, а град је, наглашава члан Градског већа за-

дужен за комуналну делатност Зоран Јовановић, увео свакодневну контролу на свакој од 11 приградских траса - за Букоровац, Доње Грбице, Ресник, Сугубине, Дулене, Горње и Доње Комарице, Малу Врбицу, Лужнице, Страгаре, Дреновац и Ђуриселло.

Прошлу седмицу обележио је изостанак аутобуса на већини по-менутих траса, па је зато уследила и озбиљна најава града да ће раскинути сарадњу са овим дугогодишњим превозником. Дилема је била има ли или нема штрајка запослених у „Аутосаобраћају“, те су се саопштењем за јавност, пред викенд, огласили генерални

директор Слободан Сретеновић и три репрезентативна синдиката,



ВОЗНИ ПАРК У ЈАКО ЛОШЕМ СТАЊУ

Миливоје Булатовић (Самостални синдикат), Дејан Ђокановић (синдикат „Независност“) и Александар Марковић (синдикат „Сизас Слога“).

- Желимо да обавестимо јавност да је група радника која се налази у канцеларији генералног директора потпуно незаконито заузела просторије, без икаквих писаних захтева, и да и даље не жели да напусти просторије. Због тога је дат налог служби контроле да направи записник о томе и по-

коју дискриминацији нису тачне, јер смо у обавези да организујемо посао у складу са преузетим обавезама и нећемо толерисати безакоње, каже се у саопштењу.

Управа и три синдиката не поричу да се касни са зарадама, додајући да о томе треба разговарати на начин који је прописан законом, што константно и захтевају и раде, а не анархично и на начин који угрожава опстанак 480 запослених у „Аутосаобраћају“, наводи се у саопштењу.



ВИШЕ РАСХОДОВАНИХ НЕГО НОВИХ АУТОБУСА

ступиће се у складу са законом. Тврдимо да њихове изјаве о нека-

Представници четвртог репрезентативног, Слободног синдиката,

такође тврде да нису у штрајку, али и да превоза нема због недостатка аутобуса. Председница тог синдиката Сузана Марковић каже да управа „Аутосаобраћаја“ не жели да каже истину да немају возила. Од 54 возила, само девет је пуштено у рад.

- Извињавамо се грађанима. Они не трпе због нас, јер ми долазимо на посао, тврди Сузана Марковић.

## ■ Давање ваздуха

Чињеница је да радници од свог предузећа траже осам целих пла-та и 10 исплата накнада за превоз, што је равно износу девет месечних зарада. Неспорно је да недостају и технички исправни аутобуси, али се ових дана што-шта „на мишиће“ оспособљавало. Међутим, новац им не дугује град, објашњава члан Градског већа Зоран Јовановић.

Заправо, аутобуси нису изашли на линије без икакве најаве штрајка, нити су било какви захтеви прослеђени Градској управи. Пре- ма уговору на месечном нивоу на рачун овог превозника град уплаћује око три милиона динара.

Тај мање-више фиксни износ умањује се за сваки неодржани полазак, чега је било претходних дана и месеци, увек уз толеранцију јер је „Аутосаобраћај“ у проблемима и реструктуирању. Докле тако?

- На хитном састанку који смо организовали одлучено је да се „Аутосаобраћај“ пошаље допис у коме тражимо да се одмах изјасне хоће ли одржавати поласке, мада су, слободно могу рећи, оваквим поступком гробо прекршили и Закон о штрајку и уговор са градом о пове-реном превозу.

Град није до-био никакав захтев, није било најаве штрајка, а незванично смо чули да су проблем плате. Али, то нема никакве везе са градом, нити је решење да грађани остану без аутобуских линија уколико запо-слени у „АС“-у нису примили пла-те. Треба рећи отворено, град им не дугује ни динара. „Ласти“ и „Вуловић транспорт“ дугујемо, а од синдиката се чује да три ми-

лиона динара није довољно ни за нафту. Са оволиким бројем запо-слених њима никакав новац није довољан. За разлику од градског превоза где град убира приход од сваке карте, у приградском прево-зу новац је њихов и карте продаје „Аутосаобраћај“. Три милиона динара на месечном нивоу је субвен-ција града јер те трасе нису рента-билне, речи су Јовановића.

Он подсећа да је „Аутосаобра-ћај“ у реструктуирању акцио-нарског друштва са већинским др-жавним капиталом, да им плате, иначе, не исплаћује град, као и да, уколико је повод за изненадни штрајк социјални програм, којим би било обухваћено око 200 радни-ка од 480 запослених, ни одлука о томе, односно одобравање финан-сијских средстава, не зависи од лот-калине самоуправе.

Свакако, треба рећи да су држа-ва и град Крагујевац у другој полу-вини 2011. године и званично по-



„ Зоран Јовановић: Ако се број људи сведе на

стали већин-ски власници „Аутосаобра-ћај“. Из ре-публичког бу-џета са 480 милиона дина-ра повезан је стаж за 958 тадашњих и бивших рад-ника за пери-од од почетка 2006. до краја 2010. године.

Тиме је, кате-горичан је Јо-вановић, из-бегнут бан-крот. Тада је најављена процена ста-ња, социјални програм за прекобројне, као и трагање за стратешким партнери-ром. Са 54 од-сто акција не-када највећег градског прев-возника рас-полаже држа-ва. Иако се град одрекао прихода од ренти, дуг је конвертован у власништво, па сада град располаже са

24,5 одсто акција ове фирме. Не-спорно је, дакле, да је имовина фирмe већински државна. На овај начин сматрало се да највећи про-блеми овог акционарског друштва, које је приватизовано по старом за-коју је припало запосленима и пензионерима „АС“-а), а потом у-шло у дубиозу, могу бити решени. Сматрало се да држава има рачу-

## ИСТОРИЈА „АС“-А

### Раст и пад великог превозника

Од 1946. године, када је основано под именом „Градско ауто-предузеће“, са једним старим аутобусом, три камиона и 27 радника, Крагујевац има своје превозничко предузеће. Те године аутобус је саобраћао на релацији Крагујевац-Београд једном дневно, полазио је у шест сати, враћао се у 18 часова, а до одредишта је путовао равно шест сати. За превоз путника у граду коришћени су камиони са кулипама. Министарство саобраћаја крагујевачком предузећу 1948. године до-дељује још 32 камиона са кулипама, а 1951. године припада му секцију републичког ауто предузећа „Ласти“ из Београда. Од 1952. године предузеће мења име у „Ауто Ласта“, а име „Аутосаобраћај“ добија 10. октобра 1961. године.

Појављивање на међународним линијама везано је за повезивање са Пословним удружењем „Интертранспорт“ из Љубљане, а 1965. године обележи се и најснажнији развој предузећа, јер је набављено 30 нових аутобуса, више терет-них и такси возила, а интезивно се развија и градски саобраћај. Изузетан значај „Аутосаобраћаја“ је у развоју путнич-ког саобраћаја у региону Параћина, Аранђеловца и Младеновца.

Одржаван је међурепублички и републички саобраћај на 34 линији, а локални саобраћај на 68 линији. Те године у возном парку је 112 аутобуса, затим 121 теретно возило, а исте године формиран је у предузећу Сектор за туризам који је имао биро у Крагујевцу, Параћину, Аранђеловцу, Деспотовцу и Младеновцу.

Права велика криза захватила је предузеће у периоду од 1967. до 1969. године, када бележи за то време огроман губитак од милион динара. Тада се укида теретни саобраћај, а пут опоравка је нађен у путничком саобраћају. Гради се нова аутобуска станица, хала за ремонт возила, запошљава се нових 180 радника и гради зграда дирекције у Стано-нову. Предузеће гради и аутобуске станице у околним местима Рачи, Баточини и Лапову.

Предузеће је 1976. године имало 155 савремених аутобуса, 347 дневних полазака у 157 путних правача и преве-зло 22 милиона путника. Модернизује се и градски саобраћај, а те године уводе се и аутомати за куповину карата у аутобусима.

У наредним годинама бележи се даљи развој предузећа. Ратови, санкције и велике економске тешкоће у земљи но-ви су велики изазов за „Аутосаобраћај“. После година стагнације и великих тешкоћа, без значајног обнављања возног парка, излазак из кризе почeo је са новим миленијумом. Набављена су нова возила по европским стандардима, а у годинама кризе сачувани најважнији ресурси, наведено је у историјату „Аутосаобраћаја“.

Период након 2000. године и суноврат некада успешног предузећа обележен је хапшењем више директора и ру-ководилаца због сумње у финансијске малверзације. Већина имовине је под хипотеком, а обавезе далеко превазила-зе вредност „АС“-а. Град, који је уз државу и мале акционаре већ две године има удео у власништву овог превозничког предузећа, и даље са Министарством економије покушава да спречи суноврат и стечај.



нишу, припремајући „AC“ за нову продају.

#### ■ Обећање социјалног програма

Ипак је „AC“ био велики превозник у седам општина региона. Део велике имовине предузећа је због лоших или невештих пословних потеза у претходном периоду под банкарским хипотекама, а члан Градског већа Зоран Јовановић отпет враћа причу уназад. Септембра 2010. године због финансијских проблема у које је запао „Аутосаобраћај“ (због неплаћања лизинга одузето 20 аутобуса), градски превоз Крагујевца већином је поверен Јавном саобраћајном предузећу „Ласта“ из Београда.

„Аутосаобраћај“ је опстао у међумесном, приградском и општинском саобраћају, а имају и одређени број међународних линија, па се тог тренутка нагађало хоће ли „Ласта“ преузети комплетан „AC“ са преко 700 запослених. То је било нереално.

Град је још једном помагао. Према договору са градском управом нови превозник је имао обавезу да преузме „AC“-ову Радну јединицу „Градски превоз“, што је и учињено, тако да и данас у „Ласти“ ради око 200 некадашњих возача и кондуктора „Аутосаобраћаја“.

- Искрено, већ три године бијемо битку, али „AC“ лоше ради. Ми смо, као локална самоуправа, зашто не рећи, и као политичка партија, прогутили доста „горких пилула“. Примали смо критике због „Аутосаобраћаја“, а тако је и данас. Ипак, и даље покушавамо да издејствујемо тих отприлике стотину милиона динара за социјални програм. Чека се на Министарство економије и финансија, а решили бисмо проблем око 200 људи. Неки би отишли у пензију, јер свима је јасно да једино ако се број људи сведе на око 300 радника, можда и мање, „Аутосаобраћај“ има шансу да дође до стратешког партнера. Изгубили су градски превоз, али ипак имају лепо тржиште, међуградске линије, месни саобраћај, приград. Дали смо им још једну прилику. Но, ако настапе са проблематичним понашањем сами ће угасити предузеће. Могло се чути да се синдикати и руководство „AC“-а извињавају грађанима, али то ништа не значи, јер грађанима је потребан превоз, објашњава Јовановић.

Према његовим речима стање у приградском превозу се консолидовало оспособљавањем возила, али преломни датум за „Аутосаобраћај“ биће 1. септембар, када ћаци полазе у школу и завршавају сезону годишњих одмора.

- До септембра, како је обећано, очекујемо да се разреши проблем социјалног програма. Свесни смо да се све ово време то пролонгира, јер, на жалост, у државном буџету нема новца, али уколико се процени да „Аутосаобраћај“ не може одговорити задатку, како су септембра 2010. године остали без градског превоза, овог пута остаће без приградских линија. Спремни смо да уведемо другог превозника или, свеједно, друге превознике и то привремено, да не буде застоја у превозу, до расписивања и окончања тендера за избор предузећа коме ће овај посао бити повериен, закључује Јовановић.

#### КАКО СЕ КОНТРОЛИШУ СУБВЕНЦИЈЕ ПОСЛОДАВЦИМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

# И да хоће, не могу да мувају

Било је случајева да послодавац да отказ раднику пре истека рока или да му не уплати самодоприносе, али је тај број занемарљив, јер послодавци имају низ обавеза које морају да испуњавају, а које Национална служба запошљавања сваког месеца ревносно контролише

**У** општинама Шумадије прошле године је преко Националне службе за запошљавање за смањење незапослености потрошено близу 35 милиона динара. Кроз разне видове субвенција и помоћи, стално или привремено запослење пронашло је 237 људи, а највише кроз јавне радове. Изгледа да је све већа незапосленост натерала државу на озбиљне мере, па је из године у годину све већи број модела којима се послодавцима олакшава пријем нових радника. Ипак, покреће се питање какве услове они морају да испуње да би добили једнократну помоћ и како спречити злоупотребе.

#### ■ Рача најнеразвијенија

Постоје примери где су запослени по истеку 24 месеца, колико је послодавац дужан да их задржи на послу, добијали отказ, а постоје и они којима нису плаћани доприноси или којима газде не желе да врате радну књижицу. У крагујевачкој филијали Националне службе за запошљавање објашњавају да таких примера има, али да су прилично ретки, јер послодавци имају

тама и доприносима, а ми сарађујемо са ПИО фондом и Агенцијом за привредне регистре и лако можемо да утврдимо ако има неких неслагања. Ако послодавац не измирује своје обавезе, против њега се покреће тужба, а да ли ће по истеку обавезног периода да задржи радника или не, то је његова одлука, обја-



ЈЕДАН ОД РАНИЈИХ САЈМОВА ЗАПОШЉАВАЊА

Година	Одобрени програми			Реализација програма		
	Бр. програма	Бр. лица	Средства	Реализовано	Вансудски	Утужење
2008.	48	94	9.160.000	45 за 87 лица	3 за 7 лица	
2009.	72	114	10.870.000	61 за 94 лица	11 за 20 лица	
2010.	130	212	21.130.000	89 за 158 лица	2 за 2 лица	8 за 8 лица
2011.	174	278	50.900.000	162 за 265 лица	9 за 9 лица	3 за 4 лица
2012.	38	53	8.600.000	У току		
<b>Укупно</b>	<b>462</b>	<b>751</b>	<b>100.660.000</b>	<b>357 за 604 лица</b>	<b>11 лица</b>	<b>25 за 39 лица</b>

Стање предмета по годинама

шњава Јелена Зорнић, руководилац групе за програме запошљавања.

Она додаје да чак 80 посто запослених остаје на радним местима по истеку уговора, па је тако у 2010. години

„**„** Јелена Зорнић: Послодавци морају сваког месеца да нам доставе доказе о исплатама и доприносима, а ми сарађујемо са Фондом ПИО и Агенцијом за привредне регистре и лако можемо да утврдимо да је храна и напитак неправилности



дини од 212 лица само шеснаест прекинуло радни однос по истеку 24 месеца и још 10 после шест месеци.

Висина субвенције зависи од развијености општине и броја запослених, па тако фирме на територији Крагујевца, као најнеразвијеније општине у Шумадији, добијају „само“ 100.000 динара за пријем новог радника. У ову категорију спадају

ју и Аранђеловац, Топола и Лапово, док се за отварање новог радног места у Книћу и Баточини добија 200.000 динара. Рача, која представља девастирано подручје, спада у трећу групу општина у којима се за новог радника исплаћује 300.000 динара.

Износи су за 50.000 динара већи ако се ради о запослењу лица са инвалидитетом. Субвенција се одобрава у једнократном износу послодавцима који запошљавају до 50, односно до 19 незапослених лица, ако је реч о особама са инвалидитетом. У зависности од програма разликују се и услови које послодавац мора да испуни.

#### ■ Новац је увек сигуран

- Неки општи услови су да успеши послује и да запошљава лице са инвалидитетом. Субвенција се одобрава у једнократном износу послодавцима који запошљавају до 50, односно до 19 незапослених лица, ако је реч о особама са инвалидитетом. У зависности од програма разликују се и услови које послодавац мора да испуни.

#### ■ ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ШУМАДИЈИ

## За пет година запослена 751 особа

У циљу спровођења политике запошљавања у Шумадији је за пет година спроведено 462 програма и запослено 751 особа. За ове сврхе држава је потрошила преко сто милиона динара, а далеко највише уложено је у Крагујевац. Са 73 програма и преко 20 милиона динара у прошлјој години, послодавци у Крагујевцу су потрошили више него све општине заједно. Занимљиво је да је од осталих општина једино Рача, која спада у најнеразвијеније општине, имала двоцифрен број програма, а да се најмање трошило у Лапову, само 420.000 динара.

Што се тиче реализације пројекта, она је врло висока, па су само у 11 случајева послодавци вансудским поравњањем вратили добијени новац, а против 25 је поднета тужба.

## КОНКУРСИ 2013. ГОДИНЕ

### Радна места о трошку државе

Поред отварања нових радних места, заинтересовани су ове године могли да се јаве на конкурс за јавне радове, самозапошљавање, програм стручне праксе или финансирање обуке кадрова.

- Програм обуке на захтев послодавца подразумева учешће у финансирању обуке ради стицања знања и вештина потребних за обављање одређене делатности. НСЗ сноси трошкове обуке до 150.000 по полазнику, док се полазнику исплаћује новчана помоћ у износу од 5.800 динара. После успешног завршење обуке послодавац је обавезан да заснује радни однос на најмање шест месеци.

- Програм „Стручна пракса“ је ове године заменио „Прву шансу“ и намењен је лицима која се први пут стручно оспособљавају за занимања за која су већ стекли одређена знања. Пракса траје до шест месеци за приправнике са средњом стручном спремом (12.000 динара), девет месеци за оне са вишом (16.000) и 12 месеци за приправнике са високом стручном спремом (20.000).

- Субвенције за самозапошљавање додељују се лицима за покретање нове делатности у износу од 160.000 динара.

- Извођача јавних радова бира НСЗ на основу конкурса, а средстава се користе за исплату зарада (23.000 – 26.000 у зависности од степена стручне спреме), 1.500 динара за трошкове доласка и одласка са рада и 50.000 динара за организовање обуке.

лучи да оде у току трајања уговора, фирма је дужна да у року од 30 дана запосли новог радника или да врати добијени новац.

- Уколико неко прекрши одредбе уговора, прво настојимо да вансудским поравњањем врати новац, ако то није могуће покреће се тужба. За сваки износ постоје средства обезбеђења у виду личних меница и жира-нате, а за велике износе потребна је и хипотека или гаранција банке. Ако власник фирмe не може да исплати меницу, наплата се врши од жира-нате, тако да је новац увек сигуран, закључује Јелена Зорнић.

Виолетша ГЛИШИЋ

Општина	Самозапошљавање		Ново запошљавање		Јавни радови	
	Број програма	Број лица	Средства	Број програма	Број лица	Средства
Крагујевац	50	50	8.000.000	16	24	2.400.000
Аранђеловац	1	1	160.000	4	7	700.000
Топола	1	1	160.000	1	1	100.000
Баточина	1	1	160.000	4	4	800.000
Лапово	2	2	320.000	1	1	100.000
Рача	4	4	640.000	8	13	3.900.000
Кнић	1	1	160.000</			

МИЛАН ЈЕВТИЋ, ПРЕДСЕДНИК УНИЈЕ СИНДИКАТА ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА У КРАГУЈЕВЦУ

# На распусту су ђлушићали кон

Свако упражњено радно место у просвети унапред је попуњено. Ја бих био срећан када би долазили млади стручни људи, нажалост, долазе углавном мамини и татини синови. Само током овог лета објављено је на десетине конкурса у којима се траже наставници оних профиле којих су школе пуне вишкова. Урађено је то током распуста, када пажња просветне јавности ослаби

**Разговарала Јаворка Станојевић**

**И**роблеми образовног система, који су још деведесетих година прошлог века покренули таласе нездовољства просветних радника, у протеклом периоду нису разрешени. Због тога од 2008. године свака школска година почиње најавама штракова. Ове, због очекivanе смене министра просвете, неће бити обуставе рада, али просветари не намеравају да одустану од борбе за бољи положај.

Горуће питање које овог септембра покушавају да реше је вишак запослених, међу којима би многи, због смањеног броја ћака, могли да се нађу на улици. Интересе већине запослених у крагујевачким основним и средњим школама покушава да заштити Унија синдиката просветних радника на чијем челу се од 2001. године налази професор историје Милан Јевтић. Овај прекаљени синдикалац, који обавља и функцију потпредседника УСПР Србије, сматра да просветне власти немају доволно слуха за питања која оптерећују образовање, свуда у Србији, па и у Крагујевцу.

**Каку да ће почетак ове школске године бити један од најтежих, јер се још увек не зна ко ће бити министар који би требало да**

јавност на проблеме који нас чекају на почетку ове, како због погрешне политике Министарства просвете у такозваној сferi кадрова, тако и због последице објективних околности смањења броја деце. Поготову је проблематична генерација рођена 1999. године, која ове године уписује средњу школу. Довољно је рећи да је њих у Крагујевцу скоро 300 мање од просека осталих генерација, а читава Србија у односу на претходну генерацију бележи мањак од око 9.000 новоуписаних средњошколата.

За мање од десет дана ћаци би требало да буду у клупама. У крагујевачким средњим биће десет одељења мање. Да ли су познати спискови на основу којих би требало да се зна колико просветних радника ће бити на листи технолошког вишке да би се извршила прерасподела наставника са мањим фондом часова?

Прерасподела се овде у Крагујевцу никада није радила, јер се сви конци вуку из центра мони локираних у једној политичкој партији и њеним људима који годинама „ведре и облаче” у крагујевачкој просвети. Сигуран сам да ће ове године бити више од 500 запослених у школама без пуног фонда часова. То значи да ће, пошто нас је у крагујевачкој Школској управи две и по хиљаде, једна петина прима-



дине показује да се на првој налазило 241, а на другој 221 просветни радник. Када саберете, добићете цифру од више од 460 људи који нису имали могућност да зараде пуну плату, јер нису имали коме да предају. Ко уме да рачуна лако ће приметити да је стварна бројка скоро десет пута већа од оне коју јавности презентује начелник Школске управе.

**У ком распону се крећу плате просветних радника који немају пун фонд часова?**

Као илустрацију могу да узмем пример колегинице која у Белошевцу предаје физику. Ова жена која је завршила јако тежак факултет месечно зарађује 4.550 динара, јер има само два часа недељно и прима 10 одсто плате. Она је најдрастичнији пример, али има много сличних. Колегиница у Музичкој прима 12,5 хиљада, а скоро свака школа има по неког запосленог који не успева да заради пуну плату која, у зависности од стажа и разредног старешинства, иде до 48, 49 хиљада динара. Најтрагичније је, међутим, што људима који имају мали број часова не иде ни радни запошљавања.

**Упркос свему, синдикати тврде да се у крагујевачким школама стално запошљавају нови људи.**

Довољно је погледати број конкурса који су изашли само током овог лета. Међу неколико десетина објављених има оних у којима се траже наставници математике, српског језика, хемије, енглеског језика, историје, географије, иако свих кадрова има на листама оних који не могу да испуни норму. Чак су тражени и наставници физичког, којих је на листама технолошких вишкова највише. Да би било јасније колико су нова запошљавања неоправдана треба рећи да у граду не постоји ни једна школа која је без запослених који не могу да испуни потребан број часова. Такође, одавно нема дефицитарних кадрова, јер је отварањем

ФИЛУМ-а решен мањак професора српског и енглеског језика, сада их има и више.

**Одакле онда ови конкурси?**

- Тренутно важи пропис по коме неко може бити запослен ако испуњава један једини услов, а то је задовољавање критеријума из правилника о врсти стручне спреме. О томе одлучује искључиво директор који може да прими кога год хоће.

Али, пошто су и директори на функције дошли захваљујући партијској подршици, њих контролишу они који су их поставили, па одлуке обично доносе под притиском. То практично значи да нове кадрове у крагујевачку просвету доводе директори школа и они који их контролишу, а најача контрола долази из Школске управе. Ту, у тим ланцима корупције, треба тражити разлоге нових запошљавања.

Делегације ОББС-а и ОЕЦД-а које су испитивале интегритет нашеј образовног система у претходним годинама утврдиле су да запошљавање нових кадрова представља огромна улазна врата корупције. Али, иако су европске делегације јасно указале шта треба мењати и са највишег места дато обећање да ће то бити учињено, по следњим изменама закона обласне запошљавања није ни пипнута.

**Како се расписује конкурс када нема упражњеног радног места?**

Када се у некој школи, рецимо, због одла-

ска колеге у пензију, појави одређени број часова које није могуће расподелити на остале запослене, директор би, по закону, морао да тражи већ запосленог професора или наставника који у другој школи нема пун фонд часова. Ако то није могуће, или постоји притисак да се доведе нови човек, онда се распише конкурс за који је потреб-



**„**Јавна је тајна да запослење у државној служби, па и у школи, има своју цену. Ако мене питате да ли имам доказе за тако нешто, могу рећи да немам, јер то обично иде преко посредника који све заврши штитећи, како себе, тако и оне који су дали, односно примили новац.

**Исправља грешке свог претходника?**

Неће бити нимало лако, јер не постоји министар и они су горе обезглављени. Као сваки систем који је заснован на централизму где се све слива према једној особи, тако и целокупно Министарство просвете тренутно налази у некој врсти лера, или слободног хода. Што су ишли, ишли су и сада полако успоравају, чекајући нови почетни замјаја.

**Када коначно крене, шта је оно што најпре треба решавати?**

Унија је крајем прошле школске године организовала серијал штракова којима је упозори

ти умањене плате. При том очекујем да ће број радника остати на постојећем нивоу или ће се чак још повећати.

**Начелник Школске управе Радојко Дамјановић тврди да је пре**

**три године било 300 наставника**

**који су имали смањени фонд часова,**

**да је тај број прво смањен на 90,**

**а да је прошla година за-**

**вршena са само 50 који не испу-**

**њавају норму.**

То није истина. У Школској управи Крагујевац постоје две листе. Једна је са радницима који немају пун фонд часова, а другу чине наставници који су у тој години изгубили потребан број. Поглед на листе које су усвојене прошле го-

нове кадрове у крагујевачку просвету доводе директори школа и они који их контролишу, а најача контрола долази из Школске управе. Ту, у тим ланцима корупције, треба тражити разлоге нових запошљавања.

# КУРСИ

Сигуран да ће ове године бити више од 500 запослених у школама без пуног фонда часова. То значи да ће, пошто нас је у крагујевачкој Школској управи две и по хиљаде, једна петина примати умањене плате

Сагласност се најчешће добије притиском на председника синдиката тако што му се нађе нека слаба тачка. Ми смо овде у граду покушали да амортизујемо такве притиске и одлучили да ту одговорност пренесемо на председништво Градског одбора Уније. Међутим, постоји начин да се синдикат заобиђе, јер сагласност за расписивање конкурса може да да и Школска управа. Управо то је урађено у случају запошљавања професора у Политехничкој школи које Унија намерава да оспори.

## Да ли запошљава политика или новац?

Мислим, и једно и друго. Ако ме питате да ли имам доказе, наравно да није на мени да то доказујем. На мени је, међутим, да заштитим радна места ових 500 колега и оних којих ће, из године у годину, бити све више, и да спречим да на њихова места дођу други који су ушли на мала врата.

## Где треба тражити те везе?

На релацији директори школа - Школска управа. Некада је било довољно бити члан партије из које долази министар просвете. Једно време, тамо негде деведесетих година, чланска карта СПС је омогућавала запошљавање. Сад је то потребан, али не и довољан услов, јер је неопходна и јака веза која може да се купи или да потиче од утицајних људи који не морају нужно долазити из политичког миља.

## Постоји прича да се знају тарифе за запошљавање у школама?

Јавна је тајна да запослење у државној служби, па и у школи, има своју цену. Ако мене питате да ли имам доказе за тако нешто, могу рећи да немам, јер то обично иде преко посредника који све заврши штитећи, како себе, тако и оне који су дали, односно примили новац. Онај ко се тако запослило то, наравно, неће рећи, али Унија има оправдану сумњу да се то догађа. Знам да ће месец прозвати зашто не идем у полицију, или тужилаштво, али су то ствари које нису опипљиве, које лебде у ваздуху. Такође је јавна тајна која у Крагујевцу запошљава, али пошто немам доказ, ја то не могу да тврдим. Али сам сигуран да Крагујевчани који траже посао у просвети или имају децу коју треба запослiti знају на која врата треба куцати и шта треба понети као „препоруку“.

Као илустрацију могу да узмем пример колегинице која у Белошевцу предаје физику. Ова жена која је завршила јако тежак факултет месечно зарађује 4.550 динара, јер има само два часа недељно и прима 10 одсто плате

Ви се упорно залажете да сви запослени сачувају своја радна места. Друга страна мешаје да су на евиденцији Националне службе запошљавања, међу факултетским образованима, најбројнији они са дипломом професорских занимања. Како млади да се запосле?

Они се сигурно неће запослiti у систему у коме влада корупција, у коме се запошљавају само они који имају везу и у коме сам закон гура корупцију, или се макар неће запослiti већи део њих. Какав је њихов интерес да се проглашавају вишкови када је свако упражњено радно место унапред попуњено. Ја бих био срећан када би заиста долазили млади стручни људи, али, на жалост, долазе углавном мамини и татини синови.

## Како сада да подмладимо кадар, да дамо шансу и јединима и другима?

Сваке године неко одлази у пензију, у Србији је то око две и по хиљаде. Наш предлог је да се једна половина упражњених места попуњава младима, а друга технолошким вишковима. Међутим, с обзиром на момка који ће постати министар финансија и жељу наше Владе да успостави однос са ММФ-ом, прилично сам писимиста, зато што мислим да ће се ићи на даљи продужетак радног века. То је један од услова ММФ-а и то може да буде много већи проблем него што се мисли. А што се тиче подмлађивања не може се истовремено ићи и у рационализацију и у подмлађивање, јер те две ствари не иду једна са другом

**Ове године ступају на снагу измене закона по коме просветни радници који испуне бар један услов морају да оду у пензију. Колико упражњених радних места би могло да буде у Крагујевцу и како мислите да ће бити попуњена?**

Немам тачан податак, али сам сигуран да у свакој школи има неки колега који ће отићи. Значи да ће бити бар педесетак места само

овде у граду. То би требало да се попуни тако што би се најпре водило рачуна о ових 500 колега који не могу да зараде пуну плату, али с обзиром да начелник Школске управе до сада није поштовао ранг листе, осим када је њему то одговарало, немамо ни један разлог да верујемо да ће то сада урадити. Наше искуство, наиме, говори да, иако сваке године директори направе листе вишкова, начелник, пошто са њих евентуално узме неког свог пулена, остале „руге“ попуњава по свом нахођењу.

То је истина, а онај коме треба доказ може да оде у било коју школу и да пита - да ли имате листу технолошких вишкова? Ја сам сигуран да ће му рећи да немају, зато што знају да она ничему не служи.

**Имајући у виду све речено, да ли ваши ћаци раду са сазнањем да је знање које стичу у школи мање потребно од политичке припадности, новца, везе...?**

На жалост, тако је, јер ова порука коју наше друштво свакодневно шаље преко медија допира до свести наших ученика. Како године пролазе они су све зрелији и тачно знају у ком друштву одрастају и схватају да постоји и пречица до знања. Ту поруку смо, на нашу жалост, или срамоту, ми послали.



ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПОСЛОВЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ОПШТЕ УПРАВЕ, СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИМОВИНУ, СЛУЖБА ЗА СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ на основу тачке 13. Одлуке Градског већа града Крагујевца о расписивању Огласа за давање у закуп пословних просторија бр: 361-164/13-В од дана 19.08.2013. године, члана 8. ст.1. Одлуке о давању пословног простора у закуп ("Сл. лист града Крагујевца" бр.15/10; бр.10/11 и бр. 14/11) и Одлуке о општем размештају делатности и условима за њихово обављање на територији града Крагујевца ("Сл. лист града Крагујевца", бр. 34/09 – пречишћен текст; бр.15/10 и бр. 29/10 ), доноси:

## РЕШЕЊЕ

### Расписује се оглас за давање у закуп пословног простора у Крагујевцу у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр. 41

Даје се у закуп путем јавног надметања:

1. Пословни простор у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр.41 који се налази у екстра зони, укупне површине 14 м<sup>2</sup>. У пословном простору може се обављати правна, административна, књиводствена, угоститељска, агенцијска, услугна и трговинска делатност.

2. Почетна цена за лicitацију закупнине износи:

- 15 евра по 1m<sup>2</sup> за пословни простор означен тачком 1.

Цена је приказана у нето износу, с тим што лicitациони корак износи 1 евро по 1m<sup>2</sup>, све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан јавног надметања.

3. Пословни простор означен тачком 1. даје се у закуп увијеном стању на период од 3 (три) године. Разгледање пословног простора обавиће се дана 26.08.2013. године од 9 до 14 часова. Сва заинтересована лица могу се јавити Секретаријату за имовину, Служба за стамбене послове у ул. Бранка Радичевића бр.11, канцеларија бр. 18 или на тел. 034/506-125.

4. Јавно надметање одржава се дана: 30.08.2013. године са почетком у 10:00 часова за пословну просторију означену тачком 1. у згради Секретаријата за имовину, у ул. Бранка Радичевића бр.11, на другом спрату , канцеларија бр.18.

5. Учесници јавног надметања могу бити сва физичка и правна лица која су код надлежног органа регистрована за обављање пословне делатности која се може обављати у пословној просторији која се даје у закуп.

6. Уколико у поступку лicitације пословног простора означеног тачком 1. учествују и лица која су правноснажном судском Одлуком рехабилитована и којима су поништене све правне последице осуде или њихови наследници , имају првенство у случају када са другим учесницима лicitације излицитирају идентичан износ.

7. Учесници јавног надметања обавезни су да најкасије 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број: 840-742142843-86, позив на број 97 32-531-70960 назив рачуна: " Приход од закупа непокретности града Крагујевца ", уплате на име депозита и то:

- 15 евра по 1m<sup>2</sup> за пословни простор означен тачком 1.

Све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

8. Учесници јавног надметања обавезни су да најкасије 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број: 840-742142843-86, позив на број. 97 32-531-70960 назив рачуна: " Приход од закупа непокретности града Крагујевца "уплате "средства обезбеђења" у висини три месечне закупнине утврђене по почетној лicitацијиној цени из тачке 2. овог Решења. Уплате се врши у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

Неблаговремена уплата депозита и средстава обезбеђења, као и недолазак на јавно надметање сматрају се одустанком од истог.

9. Учесници јавног надметања обавезни су да доставе рачун и назив банке на који се средства уплаћена на име депозита, односно средства обезбеђења, могу вратити оним учесницима који не излицитирају пословни простор.

10. Учесницима јавног надметања који излицитирају пословни простор враћа се само депозит, а средства обезбеђења остају на рачуну за куповавца до истека Уговора о закупу када се враћају закупу.

11. На јавном надметању не могу учествовати чланови Комисије из тачке 14. овог Решења, њихови заменици, крвни сродници у правој линiji без обзира на степен сродства а у побочној линiji закључно са другим степеном сродства, бивши закупци који нису измирили своја дуговија за закуп према Граду, односно дуговања за комуналне услуге.

12. Образац пријаве за учешће на јавном надметању сви заинтересованi могу преузети на шалтеру Секретаријата за имовину у Ул. Бранка Радичевића бр. 11 у Крагујевцу.

13. Најповољнији понуђач дужан је да приликом закључења Уговора о закупу плати закупнину унапред за период од шест месеци.

14. Јавно надметање спроводи Комисија за спровођење поступка давања у закуп пословних просторија, образована Решењем Градског већа града Крагујевца бр: 112 – 885/13 – В од 11.04.2013. године.

15. Пословни простор даје се у закуп учеснику лicitације који понуди највиши износ закупнине.

16. По завршеном јавном надметању, Комисија јавно утврђује који је од учесника понудио највишу цену.

17. Комисија је обавезна да одмах по окончању поступка јавног надметања изради Одлуку о избору најповољнијег понуђача и исту уручи учесницима јавног надметања и достави је Градском већу.

18. Ближе информације о јавном надметању могу се добити у Секретаријату за имовину, Служба за стамбене послове, улица Бранка Радичевића бр.11, ИИ спрат, канцеларија бр.18. или на тел: 034/506-125.

## Интервју



ДРАГАН РАЈИЧИЋ, АУТОР ЧИЈИ СУ ТЕКСТОВИ ИЗАЗИВАЛИ И СМЕХ И ГНЕВ

Шта ће нам сатиричари,  
стварност је карикатура по себи

## **Разговарао Мирослав Јовановић**

**У** прошлом броју ових новина Драган Рајић ће текстом с прецизним називом „Збогом” обзанио двоструки опроштај од читалаца и од сатире. Учинио је то на другој страни „Крагујевачких”, где је од њеног зачетка била стална ауторска рубрика с истим називом „Друга страна”. Рекао је да му је доста писања, јер „сатира овде нема више никаквог смисла” и да одлази у пастире да чува овце.

Рајичић је, као што је у свему што је до сад писао, у оправданој ко-  
лумни био савршено јасан, па никак-  
ав накнадни разговор ради „неких  
разјашњења“ није ни потребан. По-  
требан је, међутим, због једног људ-  
ског поздрава са њим, зато што ни-  
су само ове новине остале без изван-  
редног писца с опаким жаокама,  
већ ће и српска сатира бити и те ка-  
ко сиромашнија за аутора из „прве  
лиге“ овог књижевно-новинарског  
жанра. Питајте свакога ко се иоше  
разуме у домаћу савремену сатиру  
и добићете одговор: Драган Рајичић  
је дуже од две деценије био у њеном  
самом врху.

Прихватио је понуду за овај разговор, наравно у свом препознатљивом стилу.

Сада сам мање бунтован, а гневан више него икад, само без енергије и наде. Нешто као мобилни без батерије, али за разлику од мобилног, ја своју батерију више немам чиме да напуним. Зато се уморан и празан искључујем из свега, спреман једино да се одметнем у чобане



**САРАДИВАЛИ ДВАДЕСЕТ И КУСУР ГОДИНА:  
УРЕДНИК МИРОСЛАВ ЈОВАНОВИЋ И САТИРИЧАР ДРАГАН РАЈЧИЋ**

#### **ПРЕГРШТ НАГРАДА ЗА САТИРУ**

Нека виде овце каквог домаћина имају

Драган Рајичић је један од најнаграђиванијих савремених српских сатиричара.

Јеси ли негде евидентирао све награде које си до-  
био?

Нисам, али најзначајније памтим. Добио сам много награда, а добио бих и више да ме нису „забранили”. На пример, ја сам једини двоструки добитник угледне награде „Вуко Безаревић” за сатиричну причу, а претпрошле године, иако је мој рад једногласно проглашен за најбољи, кад су отворили шифру рекли су: „Е, па не може он више”.

Поменућу још „Домановићеву награду”, награду „Драгиша Кашиковић”, „Кочићево сатирично перо”, та-

које два пута, двоструки сам победник Фести-  
вала хумора и сатире у Крушевцу „Златна ка-  
цига”, двоструки победник шабачке „Чивијаде”.  
Најдража ми је, ипак, повеља коју сам добио од  
нашег најстаријег листа у дијаспори, реч је о  
„Слободи” из Чикага. У повељи дословце пише  
да ми се додељује „за допринос слободи мисли  
српског народа”.

Хоће ли ти сва та признања бити лепа успомена на велики део живота посвећен сатири или ћеш и у их гурунти у заборав?

ри или пеш и њих турнути у заборав?

Ако успем да запатим овце, чини ми се логичним да све те дипломе, награде и повеље окачим у тор и шталу где ће оне боравити. Нека виде каквог домаћина имају, па ако нешто разумеју, можда ми дају и које јагње више?

рубрику и видео је да имам нешто дара за сатиру. Сад не знам да ли на томе треба да му будем захвалан или да га проклињем. Мислим, да ме он није позвао и да ја нисам ушао у ту причу, данас би можда већ имао фарму оваца за којом толико чезнем.

#### ■ Гнев - без енергије и наде

Твоје главно сатирично оружје  
било је афоризам, а муниција  
бунтовништво.

Тада сам био релативно млад, може бити и зелен, али гневан и бунтован и пун енергије и наде да ће, када скинемо Милошевића, и наши животи доћи у неку нормалу. Нисам ни слутио да ће једног ужасно великог гада заменити гомила мањих, али ипак гадова, који нам до дана данашњег неће дозволити да се искобељамо из кречане у коју су нас увалиди.

Значи ли то да си се ти предао и помирио да живиш у тој кречани?

Данас, двадесетак година касније, ја сам зрео, зрео за отпад, мање сам бунтован, а гневан више него икад, само сад без енергије и наде. Нешто као мобилни без батерије, или за разлику од мобилног, ја своју батерију више немам чиме да напуним. Зато се уморан и празан искључујем из свега, спреман сад да се једино одметнем у чобане.

**Мислиш ли да си за то квалифициран?**

Савладаћу и то гра-  
диво, него постоји  
један други проб-  
лем: недостају  
ми ливада и  
овце, али се  
то, рачунам,  
да решити.  
Већа је по-  
тешкоћа  
што, и-  
мајући

у виду до-  
кле су сви  
честити Ср-  
би доведе-  
ни, не знам  
да ли ћу ов-  
це успети да  
сачувам од  
тога да их  
сам не поје-  
дем пре него  
што почну да  
се репродуку-  
ју.

Ризикујеш ли та-  
ко да из позици-  
је вечитог крити-  
чара власти и сам  
постанеш владар.  
Имаћеш стадо  
које ће моћи да  
блеји када је  
гладно, а све ће  
одлуке бити у two-  
јим рукама?

Трудићу се да не постанем то. Пошто сам на својој кожи осетио како су од нас напрвили овце, а од народа стадо, гледаћу да моје овце живе у демократском поретку. Ја ћу бити њихов суверен, али попут краља



## ПЕТ КЊИГА У ЛИЧНОЈ АРХИВИ

## Спалити - са све аутором

Сатиричне приче и афоризме „спаковао“ си и у неколико књига. Хоће ли те оне надживети?

Објавио сам пет књига и оне су сад у мојој архиви као лично сведочанство о времену које нам је појело животе - пре него што смо их и осетили. Већ сам, међутим, почeo озбиљно да сумњам у сврху њиховог постојања, јер ако генерације које долазе буду нормалне, а узму у руке те мое књиге, сигуран сам да неће моћи ништа да разумеју. С друге стране, ако ја некад дођем у искушење да њиховим поновним читањем обновим сећање на Милошевића, Коштуницу, Тадића, Николића, Вучића, Дачића итд, онда их, вала, треба спалити са све аутором.



у уставној монархији, а њима ћу препустити да саме бирају свог овна на предводника, једног или више њих, како већ одлуче. Препустићу им сву извршну и судску власт. Мој ће посао бити само да их заступам - на пијаци, вашарима или у кланицама. Свака случајност са садашњом Србијом може бити искључиво случајна.

**Разумем да је бацање оловке у Ђубретару твој лични чин. Да ли је била угрожена твоја тзв. слобода стваралаштва?**

За све ове године, на то сам посебно поносан, имао сам апсолутну слободу да пишем у складу са својим даром, памећу и савешћу и то сам чинио док нисам схватио да сам достигао све лимите и да овде сатира увелоко губи свој смисао.

**Ко је обесмишљава?**

Они који овако брину о нама, и држави и народу, успели су чак и сатиру да упропасте и обезвреде. Како? Тако што су једни о другима почели да говоре најгулгарније гадости, узгред то су највеће истине које им излазе из уста, а задатак сатиричара је да, због литературне форме којом се изражава, бираним речима говори то што су они сами

**„** Сви су истрчали своју деоницу на власти, али их ноге нису заболеле, већ би још да нас врте у круг. Тако су, нажалост, завртели и нас сатиричаре, па смо почели да се понањљамо и да рециклирамо сопствене мисли

о себи много боље рекли - фекалним вокабуларом.

**Да ли то значи да су политичари претекли сатиричаре?**

Ми сатиричари дефинитивно нисмо дорасли овој генерацији политичара, и из власти и из опозиције, која нас већ годинама вуче за нос, јер она што они раде у реалном животу и на јавној сцени, ми ни уз помоћ своје имагинације нисмо у стању ни да замислимо. Наша стварност је већ годинама карикатура сама по себи и то два којла изнад онога што смо ми у стању да искарикирамо у својим причама, афоризмима и карикатурама. Све је обесмишљено до бола и претворено у једно велико ријалити ѡубре. Зато изгледа да ми осим Великог брата и немамо близије родбине, па овако гладни, голи, боси и дезоријентисани бдимо над њим и уживо и у репризним терминима.

**■ Ово данас опасно смрди**

Нису, ипак, сви заблесили у „ћораву ТВ кутију“ и ријалитије, и ти си имао оданих читалаца који су те помно пратили и хвалили. Зажалиће и они што те више немају као сатиричара.

Бројим себи у успех и то што ми је годинама полазило за руком да, упркос огромним потешкоћама на личном плану, радећи све и свашта за бедне црквице, у својој колумни, одржим неопходну дозу хумора коју сатира подразумева. Чак и онда када је било најтеже, успевао сам да насмејем своје читаоце, чије муке, додуше, можда нису биле мање од мојих.

**Како си то успевао?**

Ни сам не знам, али можда ће то доктори да открију приликом обдукције.

**Говорио си да ниси тражио инспирацију за сатиру, већ је она налазила тебе. Како то да те сада нису „нашли“ Дачић, Динкић и остали „првене-прни“?**

Бавити се две деценије касније поново једним Дачићем или једним Вучићем, а са већ легализованим ставом да то нису они исти људи и да они са собом од јуче немају ништа заједничко, за мене је постало превише мучно. Да су по-

менути клекли на колена и тако провели пар година молећи за о проштaj за све страхоте које су нам својевремено нанели, њихов преображај и сам бих прихватио као легитиман чин. Овако, ствар о опасно смрди. Јесте да нам можда баш они доносе сада и неку правду с познатим хапшењима, али, какве ироније, зар нису управо они измакли свакој врсти правде, чак и оној лустративној.

**Тако, значи, ти видиш да је круг затворен?**

Сви су истрчали своју деоницу на власти, али их ноге нису заболеле, већ би још да нас врте у круг. Тако су, нажалост, завртели и нас сатиричаре, који смо такође почели да се понављамо и да рециклирамо сопствене мисли. И као дугогодишњи уредник сатири, раније у „Светlosti“, сада у овим новинама закључио сам да је она драстично пала и да је у дубокој несразмери са „результатима“ које власт остварује.

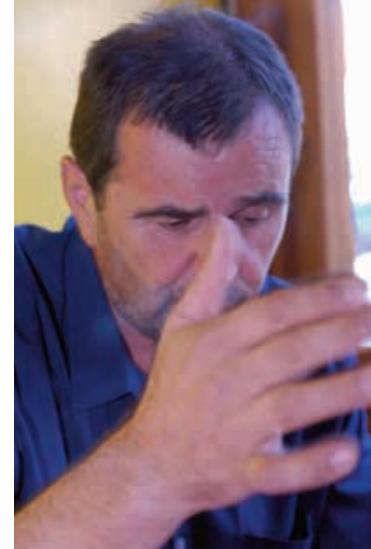
**А да ли је и сатирична бранша мало остарила и занемоћала?**

Да, сатиrom у писаним медијима баве се још увек углавном исти аутори који су најбоље плодове свога рада убрали још под Милошевићем. Његово политичко лудило је, нема шта, било екстраполитарно и у том смислу он је последњи политичар коме смо се одужили како доликује.

**■ Ђинђић је био последња нада**

**Искрено, да ли те је понекад хватао страх због онога што си написао?**

Сатиричар без храбрости није сатиричар. Једини страх који сам ја имао био је од тога да нешто нехотице не прећутим. У Милошеви-



**„** Много текстова је било на ивици жилета, било је и реаговања, али никад нисам зарадио ни апс ни батине. Потом је демократија отишла толико далеко да о властодршицима можеш комотно да пишеш шта год хоћеш, а да притом ништа не фали ни њима ни нама. Оно најгоре о њима, понављам, и онако више не долази од нас, већ од њих самих.

**Можеш ли међу политичарима да издвојиш бар једног који те је инспиративно мање „налазио“?**

Најтеже ми је било док је Зоран Ђинђић био премијер. Он је, у по-



ређењу са свима осталима, давао најмање простора за критику, али далеко од тога да је био безгрешан. Ја сам, по дефиницији сатири да је она увек наспрам власти, мора и њиме да се бавим. Понекад сам то чинио баш невољно, а са ове дистанце више бих волео да га никад нисам узимао у уста, јер кад су на то његово готово дошли и они који су ликовали због убиства, постало је савршено јасно да је са Ђинђићем отишао и последња нада да се овде живот може нормализовати.

**Има ли шансе да се и из чобаније јавно огласиши, да напишеш нешто пастроално или да као специјални извештач из стада јавиш како су овце и овнови предводници?**

До даљњег не, с тим што остављам резерву у познатом српском стилу „никад не реци никад“.

**У сваком случају ако се нешто промени у „нашој лепој“ или у твојој глави, свеједно, странице ових новина увек ће ти бити отворене.**

Хвала.

**Постоји само једно „али“ поводом претходне понуде.**

Које?

Новинаре штампе који се клоне прављењу петпарачких и булаварских листића, слутим, чекају пут сличан твоме - у чобанију. Шта је чип за улазак на твоју ливаду?

Пошто се надам да ћу ширити стадо, евентуални будући компанија ваљало би да унесе доброг приплодног овна. То би била капитална инвестиција.

**На крају, како да се растанемо, бар за сада?**

Желим да се захвалим и овим новинама и оним претходним, некадашњим нашој „Светlosti“, нека јој је лака земља, на шанси и простору који ми је дат уз помоћ свог малог сатиричног дара кажем то што сам имао и жеље. Ако сам нешто пропустио, извињавам се, није било намерно. Поносан сам

што сам био део тима који је и у оном најмрачнијем времену Милошевићевог лудила, можда и једини на овим просторима, шире светлост. Захвалан сам и теби што ми ниси стопирао ниједан текст, иако сам сигуран да се ниси баш са свима слагао. Уосталом, да си то урадио, растали бисмо се много раније. Овако се растајемо тек сада, вероватно заувек, и нека нам је даље обожији Бог у помоћи. Неко рече да га још има.

НЕХУМАНОСТ ПРЕМА ЖИВОТИЊАМА

# Ко је отровао маче

Рано изјутра 10. августа, Радослава Калановића Калета, љубитеља мачака, шокирао је призор који је видео испред свог стана, у ходнику и дворишту зграде Николе Пашића 37/1.

- Када сам отворио врата стана видео сам да леже укочени моји дворишни љубимци, три одрасле мачке и два мачета, а једног никде не ма. Миликан, Данило, Сивко, Црнко и комшијски мачор имали су белу пену на устима. Толико сам се узбудио да нисам могао да говорим, пописам два „бенсендин“ и отишао да пријавим овај злочин у полицију. Рекли су ми да ће истражити и да мртве животиње бацим у контејнер. Ја сам познат као „мачкар“, поред ових дворишних имам и кућне љубимце. За маг мачка ћолета дао бих живот, узбу-

ђено је у нашој редакцији причао Калановић, питајући нас коме би још могао да се жали.

Он се сада каје што није послушао сина и однео их у азил за животиње, али каже да „није имао срца“ да то учини, а сада га душа боли због несрете која се десила мачама из двора. Сумња да их је отровао један комшија који их је и раније шутирао, а око пола један те ноћи виђена је и нека особа која слизи у подрум, уз неуобичајене звуке за то до- ба.

Шокантни призор угинулих, склупчаних, испруженih у трави, сакривених у грању у борби за живот, а потом и мачића бачених у контејнер, потресао је и друге станаре ове и околних зграда.

М. И.

КАЛЕТОВ ЉУБИМАЦ ЂОЛЕ ЖИВИ У СТАНУ



ОТРОВАНЕ МАЧКЕ ИСПРЕД ЗГРАДЕ У НИКОЛА ПАШИЋА



Никола Радошевић, саобраћајни полицајац, почео је да се бави производњом гербера пре више од једне деценије, а од два и по ара, на колико се простирао први пластеник у дворишту његове породичне куће у Крагујевцу, ова уносна производња проширила је на имању у Цветојевцу у новом пластенику од преко 1.700 квадрата, где се гаји 12.000 садница. Посао је проширио када се уортчио са Владаном Костићем, власником пекаре „Вега“

**С**ело Цветојевац удаљено је десетак километара од Крагујевца, а његови житељи, којих има нешто мање од хиљаду, баве се, углавном, пољопривредом. Из башти, пластеника и стакленика на крагујевачку пијацу свакодневно стиже свеже воће и поврће, а од пре три године овде је никао и највећи пластеник за узгајање гербера



ПЛАЋАЊЕ СТРУЈЕ „ПО НОВОМ“

# Чекање се (не)исплати

Нови рачуни за потрошени електричну енергију у јулу, које треба платити такође новом предузећу „ЕПС Снабдевање“, направили су потпуну збрку и изазвали нервозу потрошача. Постоје могу да се плате на шалтерима комуналних предузећа, а у банци или пошти плаћа се и провизија,

ревносни грађани већ три-четири дана, по јаком сунцу, сатима чекају у реду на једином наплатном месту електродистрибуције - у Улици Николе Пашића. Најупорнији стигну на ред, а они којима се чекање смучи ипак оду до поште – у нови ред, истине нешто краћи, али и „скупљи“.



ИНКЛУЗИВНЕ РАДИОНИЦЕ

## Креативност без ограничења

У оквиру пројекта „Креативност без граница“ удружење пара и квадри плетичара „Шумадија“ и удружења грађана „Викторија“, које је одобрило је и финансира Министарство рада и социјалне политike, одржавају се четири радионице: оригами 3D, израда бижутерије и привезака, луткица и декубажа. Радионице су инклузивног типа, трају девет месеци и држе се два пута недељно. За пројекат је обезбеђено скоро пола милиона и за сада има двадесет полазника.

Намера је да се особе са инвалидитетом удруже са својим пријатељима и обезбеде егзистенцију као чланова тако и пријатеља. Крајњи циљ пројекта је да неко од заинтересованих научи ове технике и покрене сопствени мали бизнис. Предмет који се израђују на радионицама су кративни, лепи и имају тржишну вредност. Посебно је интересантна оригинални 3D, источњачка техника, где се од малих папира праве троглићи различитих боја, а од њих се састављају фигуре или ликови из цртаних филмова, рекао нам је Милан Грбовић, носилац пројекта.

М. И.

**ПОЛИЦИЈА**

## Силили друга да промени исказ

Због постојања основане сумње да су се насиљнички понашали и спречавали и ометали доказивање крагујевачка криминалистичка полиција одредила је меру задржавања до 48 сати двадесетпетогодишњима Марку Ј., Николу П. и Божидару Б., сви из Крагујевца. Постоје основни сумње да су њих тројица силом и претњом утицала на Ивана П. (20) из Крагујевца да промени исказ пред судом за кривично дело разбојништво у којем је Иван П. заједно са пријављеним Марком Ј. учествовао у децембру 2012. године.

Након истека мере задржавања, Марку Ј., Николу П. и Божидару Б., ће уз кривичну пријаву, бити спроведени истражном судији Основног суда.

## Ухваћени виновници туча

Крагујевачка полиција идентификовала је виновнике туча, које су се, 11. и 14. августа, после поноћи, додогдише у Улици Лоле Рибара у Крагујевцу.

Због постојања основа сумње да су се насиљнички понашали слободе су лишени и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда у Крагујевцу спроведени Стефан Ц. (25) и Лазар С. (23), обожијаца из Крагујевца. Њих двојица су, 11. августа, око пола два ноћи, ушли у кафић „Акваријум“ и тукли тројицу гостију, наневши им лаке телесне повреде. Истражни судија одредио им је притвор.

Слободе је лишен и у суд приведен и Крагујевчанин Владимир И., такође због сумње да је извршио кривично дело насиљничко понашање. Сумња се да је он, са још две особе, за којима полиција интензивно трага, 14. августа, око пола три ноћи, испред хотела „Зеленгора“ физички напао суграђанина. Они су га ударали песницама и ногама у главу и нанели му лаке телесне повреде.

## Индиска конопља у Брзану

У оквиру акције коју последњих дана интензивно спроводи на подручју Шумадије, крагујевачка полиција је у атару села Брзан код Баточине, на више локација, пронашла засаде индиске конопље. Процењује се да је откривено око 200 килограма ове биљке. Ради се на идентификацији особа које су узгајале индиску конопљу, а акција полиције ће се наставити, како би се пронашли и други засади ове биљке.

у Шумадији, чији су власници Никола Радошевић и Владан Костић из Крагујевца. Нарочито је занимљиво што ни један од њих није имао никакве везе са узгајањем цвећа, а понајмање гербера, о чему сведочи чињеница да је Никола саобраћајни полицајац, а Владан власник пекаре „Вега“.

Никола је у овом случају преузео већи део обавеза, иако је и даље запослен у Саобраћајној полицији. Он је већ имао искуства у гајењу цвећа, али не у овим размерама. Иначе, у пластеници који сада посеђују уложено је око 300.000 евра, али како је потражња за герберима велика, предстоји проширење за које је потребно бар још 100.000 евра. Држава им до сада ни на који начин није помогла, нити их подстакла да се баве овим послом, иако су запослили пет радника, а могло би да их буде бар двоструко више.

### ■ Ништа без заједничког улагanja

Никола је почео да се бави овим послом пре више од једне деценије. У првој години после рата 1999. решио је да са другаром направи стакленик у Шумарицама за производњу каранфиле. Баш када су завршили посао око изградње стакленика десило се да им је супруга заједничког пријатеља, док су седели на некој слави, рекла да су погрешили што су се одлучили за каранфиле, јер то више нико не купује. Препоручила им је да почну да гаје гербере, пошто је потражња за овим цвећем велика, а нико у Шумадији га не производи. У том тренутку Нико-

ГЕРБЕРИ ИЗ ЦВЕТОЈЕВЦА

# Саобраћајац и пекар – успешни цвећари



НИКОЛА РАДОШЕВИЋ ПОНОСАН НА СВОЈЕ ГЕРБЕРЕ



ла није имао појма шта су гербери и како изгледају, али је решио да послуша савет. Она им је помогла да успоставе контакт са човеком из Суботице који се већ бавио узгајањем и који им је до детаља објаснио све тајне овог посла.

Уследило је даље учење и усавршавање, а после неког времена Никола је дошао на идеју да би све то требало проширити. Иако је производња данас добила велике размере, Никола у дворишту своје куће у Крагујевцу још увек има

ТРИ ВЕЗАНА ПЛАСТЕНИКА  
НА 17 АРИ



два пластеника на два и по ара површине, где ради његова породица. Пошто је за већу производњу требало много новца, Никола је своје планове предочио свом пријатељу Владану Костићу, који је пристао да се уортачи и заједнички уложе новац у тај посао. Без њега свега овога не би било, признаје Никола. Заједничким снагама успели су да остваре своје замисли, а да при томе од државе нису имали никакву помоћ. Узели су два кредита под врло неповољним условима, а највећим делом својим новцем купили су имање од једног и по хектара у Цветојевцу, на коме су подигли пластеник на 1.800 квадратних метара и саградили помоћни објекат, где су смештени котлови за грејање, уређаји за пречишћавање воде. Планирано је да се опреме и просторије за складиштење и паковање цвећа. За сада се за ову намену користи подрум



ГЕРБЕРИ ИЗ ЦВЕТОЈЕВЦА ИДУ У ЦЕЛУ СРБИЈУ

кошта од осам до десет у зависности од квалитета и добављача.

Оно што је, такође, занимљиво су резервоари за пречишћавање воде, којом се имање снабдева са артеског бунара. Вода има велику количину натријума штетног за биљке, па су уређаји за пречишћавање неопходни.

## ■ Компјутер за све

Следећа станица у овом новинарском походу био је пластеник који нас је оставио без даха. У тренутку када је Никола широм отворио врата појавили су се цветови разних боја и величине. У саксијама има око 12.000 садница, објаснио је наш домаћин, а читава производња је аутоматизована.

Просто речено, компјутер полива и храни биљке, отвара и затвара кров и штити саднице од ветра, кише, града, велике врућине и хладноће. Све је овде испограмирано, па температура зими не сме да падне испод 13 степени, а лети треба да буде што хладније. Најбоље је када би било до 25 степени, али је то немогуће по овим врућинама. Важно је, каже наш саговорник, да је свежије него напољу.

Током ових година откада се бави герберима Никола је научио готово све о овој биљци. У томе су му много помогли савети цвећара из Војводине, али и научна литература из ове области. Оно што је прво научио је да је гербер вишего-

дишња биљка, али да најбоље приносе даје до три године. Цена једне саднице зависи од добављача и квалитета биљке и може се купити за један и по до пет евра. Проблем је, међутим, што у Србији нема производња садница, па расад, углавном, стиже из Мађарске која је после Холандије, Турске и Италије највећи производњач у Европи. У ужој Србији нико се, тренутно, не бави производњом гербера. Ова производња заступљена је у Војводини, а наши људи су овај посао углавном научили од својих рођака и пријатеља из Мађарске.

У цветојевачком пластенику запослено је пет радника, чувара, а расаднико их обилазе и два агронома. Заједничким снагама успели су да остваре замисао, а да при томе од

## НОВА ТЕХНИКА ГАЈЕЊЕ ГЕРБЕРА

### Уместо земље кокосова влакна

Само добро упућени знају шта значи хидропонски начин гајења биљака, који се примењује у овом пластенику. Наш домаћин објашњава да је то иновативна техника гајења „без тла“. Тренутни светски лидер у хидропонском гајењу биљака је Холандија, док је код нас ово тек у покоју. У Србији се тек они одважни упуštaju у такав начин производње. Постоје различити начини таквог гајења биљака, а уместо земље у саксијама Николиног пластеника су кокосова влакна. Много их је тешко набавити и мало људи зна да то уопште постоји, па их Никола купује у Београду и Новом Саду, где стижу из Индије и Шри Ланке.

Већ наредне године Никола би требало да промени комплетан засад који улази у четврту годину, за шта ће му требати најмање 40.000 евра. Нада се да ће набавити расад по повољнијој цени. Занимљиво је да се гербер не производи нити из семена, ни из луковице, него се расад добија лабораторијским путем. Прави се меристема из које се производи расад, па добијена биљка нема никакве сличности са данашњим гербером који води порекло из јужне Африке и није већи од маслачка.

гаја ово цвеће. Не крије да је потребно много рада и улагања, али се и исплати. Када би држава бар мало помогла, не поклонила, него омогућила повољне кредите са грејс периодом од рецимо годину



СТАРИ ПОДРУМ САДА СЛУЖИ КАO СКЛАДИШТЕ ЦВЕЋА

мо све ово одавно проширили. У том случају, ја бих морао да поред ових пет радника запослим још толико, што још увек не могу. Не знам каква је политика ове наше државе, јер сам ја тотално аполитичан, и не занимљи ме дешавања на том плану, али је то можда моја грешка, признаје Никола.

Сви гербери који се уберу у овом пластенику одмах се продају. Да их има још три четири пута више и то би се продало. Купују их људи који се баве велепродајом цвећа, а Никола је сигуран да су у Крагујевачким цвећарама сви гербери из његовог пластеника. И не само у Крагујевцу, већ одлазе и у Јагодину, Сmederevo, Пожаревац, Крушевач, Чачак.

Од овог посла може лепо да се живи, тврди Никола, а његова породица и дан данас све своје потребе задовољава захваљујући пластенику на два и по ара где уз-

дана и никим каматама, онда би производња била проширења за кратко време.

- Доста ствари је урађено. Рецимо, грејање је у потпуности обезбеђено, па би нови пластеник требало само да се повеже, тако да у односу на све што је до сада уложене недостаје још отприлике трећина средстава, око 100.000 евра. Са тим новцем могао би да се прошири пластеник за трећину и да се гербери уместо на 1.700 гаје на 2.400 квадратних метара. Тада би могло да се узгаја око 30.000 биљака, објашњава Никола.

Само велики рад, труд и улагање сигурна су формула за успех, поручио је наш домаћин са пољопривредног газдинства које још увек нема назив. Вероватно ће бити названо „Грин хаус“ што се може превести као пластеник.

Гордана БОЖИЋ

## ТАДИЋ У ПОСЕТИ

### Нова власт, стари проблеми

Током прошлогодишње кампање тада актуелни председник и кандидат на председничким изборима Борис Тадић посетио је и пластеник Николе Радошевића у Цветојевцу. Уз оцену да је потпуно фасциниран оном што је видео у пластенику породице Радошевић, Тадић је рекао да и друге породице у Србији треба да имају храбrosti да почну породичне послове и обезбеде егзистенцију за своју будућност и нараштаје које долазе, а држава ће стимулisati такве послове.

Ово последње није се догодило, ни у време власти демократа, а ни сада, откако су напредњаци преузели



КРАГУЈЕВЧАНИ ПОНОВО У „ТРИ ЦИ ПРЕЖИВЉАВАЊА”

# Да авантура престане у оистанак

Крагујевчани Немања Благојевић и браћа Никола и Андреја Костић, који су прошле године трујумфовали у „Трици преживљавања“ у категорији „Авантур“ спремају се на јесен за тежу и изазовнију категорију – „Опстанак“. Док врше кондиционе припреме по теренима Доње Сабанте, сматрају да их само квалитетнија, професионална опрема дели од победе и у новом изазову

**M**отив преживљавања у Србији данас (можда и одувек) и није нека непознаница и ретко ко од нас се, на жалост, није огледао у тој дисциплини. Ипак, крагујевачка тројка, у саставу Немања Благојевић и браћа Никола и Андреја Костић, успела је то и званично, победивши прошле године у правој, организованој „Трици преживљавања“ по врлетима крупањске општине.

Но, то није задовојило њихове апетите, јер су тријумфовали у лакшој, у ствари краћој верзији трке под називом „Авантур“, па се сада увеклико припремају за тежу и дужу верзију, окарактерисану као „Опстанак“. Е, а, да би „опстали“ и не са-

мо то већ и победили, како сами истичу, неопходна им је професионална опрема, пре свега обућа и одећа којом располаже њихова конкуренција.

Овогодишња трка преживљавања одржће се 5. и 6. октобра, на за сада још увек непознатој локацији. У оптицају је читава Србија, а релација трке се саопштава непосредно пред њен почетак - како би се спречило да се потенцијални учесници упознају са тереном и унапред припреме.

Дакле, као што име само казује, нема милости у преживљавању, па није згорег „проћи“ кроз оно што је крагујевачка екипа, под називом „Хипнотисана гомила“, превекла и претекла прошле године у околини Крупања. И, није им било добра.

Правила су (види овир) веома ригорозна. Трка коју сваке године организује „Вајд Србија“ („Дивља Србија“) увек је на другом месту и до сада се одржавала на Златибору, Љубовији... Екипе се састоје од два до четири члана, „Авантур“ је краћа петнаестак километара од „Опстанка“, а трка траје док је не завршиле или вас Хитна помоћ (ако је то могуће због доступности на терену) не „одшлена“ са стазе.

## ■ Извиђачи - инспирација за изазов

Сва тројица учесника из Крагујевцу дугогодишњи су извиђачи са стажом од преко деценије у одреду „Богольуб Боба Поповић“.

- У извиђачима смо заволели

природу, али и стекли сва знања о преживљавању у њој. Учествовали смо на небројено много извиђачких такмичења, тако да нам је ово био само један изазов и логично искуство, тврде Немања Благојевић (26) и Никола Костић (25), не заборављајући да помену и инструкторе које су им искуство сналажења у природи и „улили“, крагујевачке извиђачке легенде Милоша Тодоровића Попа и Љубишу Радуловића Љубу.

За учешће у трици посебно их је инспирисала релација на Голији, од насеља Рудно до Јанковог камена, од 64 километра, коју су у друштву своје другарице, такође извиђачице Нине Зечевић, савладали по страховитом плуску за само два дана.

Немања је студент завршне године фармације у Београду, Никола ради у „Застави оружје“ и годинама се бави фолклором (што је битно за издржљивост ногу), док је његов три године млађи брат Андреја (иначе, капитен екипе) студент ФИН-а и пасиониран ловац, што није занемарљива делатност приликом прелажења великих пространстава и исхране која зависи од сопственог умећа и снalažljivosti. Такође се баве и печуркарством, у оквиру Гљиварског друштва „Шумадија“, што им је пуно помогло на терену.

За учешће у „Трици преживљавања“ нису се двоумили ни секунде.

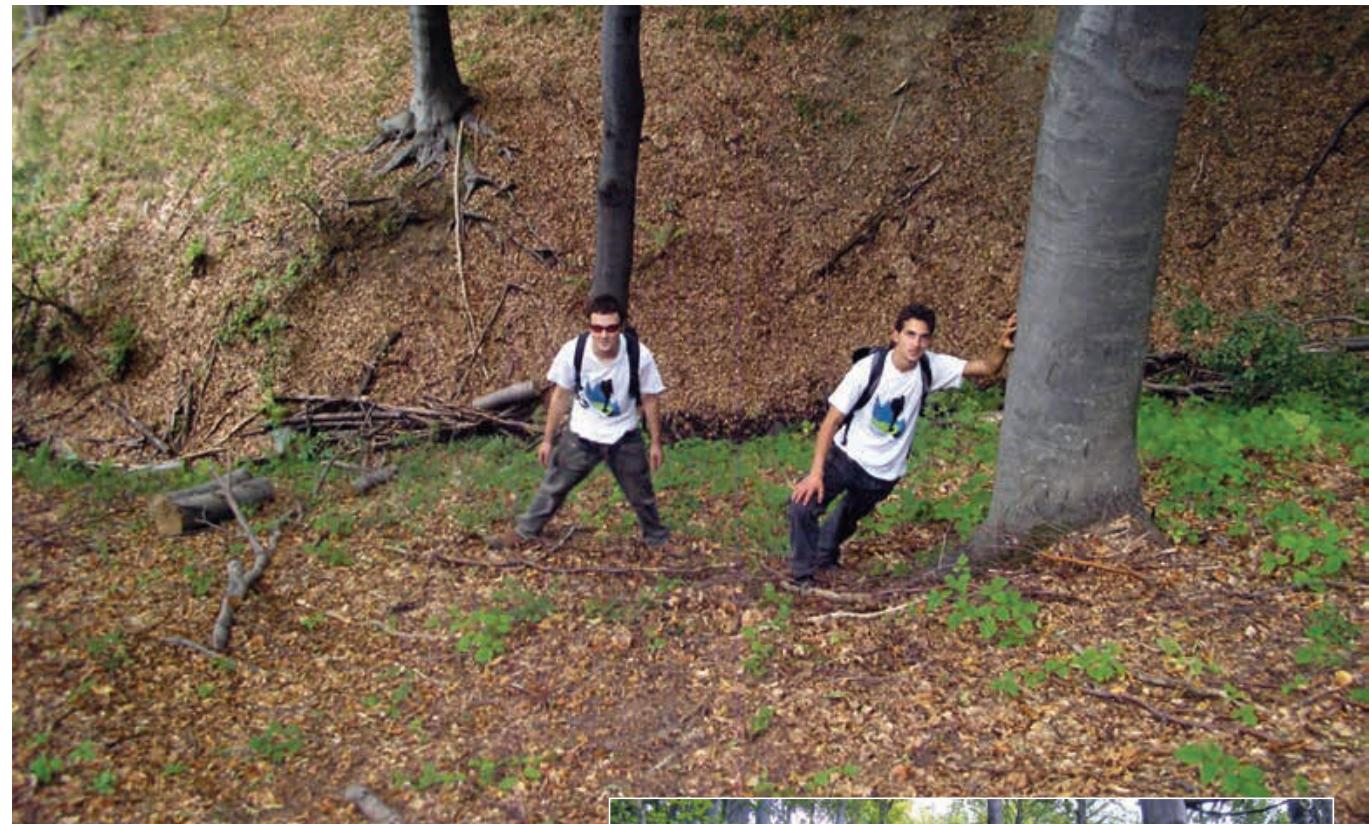
- Немања ме је позвао и рекао ми да постоји таква трка, а ја сам му само одговорио: идемо, прича Никола.

До Крупања и назад имали су помоћ у виду превоза од својих отаџника Александра Бабића и Александра Арсића, али су на стази, који су прешли за дан, ноћ и још пола дана били препуштени сами себи.

## ■ Куд плови „свињски брод“

У кампу, на излетишту Змајевац у околини Крупања, појавило се шездесетак екипа из Србије, Босне и Херцеговине, Републике Српске, Црне Горе и Македоније. Такмичење је завршило само петнаестак.

- Што се тиче самих учесника, ту нема никаких правила. Пријављују се људи оба пола и свих узраса. Сви они који сматрају да трку могу да издрже и заврше. Махом су то падобранци, извиђачи, чланови Горске службе спашавања, триатлонци, војници специјалци – оријентирци, планинари, алpinisti... Људи којима није фрка да пређу педесетак километара пешке за један дан, објашњавају Немања и Никола.



ПО БЕСПУЋИМА СТАЗЕ „ТРКЕ ПРЕЖИВЉАВАЊА“



По њиховим речима, иако су сматрали да су спремни, барем што се опреме тиче, на лицу места су увидели да нису, јер је њихова јака и бројна конкуренција махом имала профи опрему „Мек Кинли“, пре свега обућу од само пар стотина грама у „којој летиš к'о газела“ (док су наши момци били у војничким чизмама и гојзерицама), јакне које су тање од мајица, панталоне које су са изолацијом и у ко-



ПОБЕДНИЦИ „АВАНТУРЕ“ – НИКОЛА И АНДРЕЈА КОСТИЋ И НЕМАЊА БЛАГОЈЕВИЋ НА СТАРТУ ТРКЕ

## СТРОГА ПРАВИЛА

### Скоро све забрањено

Сваки члан екипе на стазу може понети нож чија дужина сечива не прелази 20 центиметара. Компас и фотоапарат дозвољени су један по тиму, с тим што је фотоапарат неопходан и због фотографисања пронађених биљака и животиња који се бодују. Свака екипа има и мапу терена (коју обезбеђује организатор), пиштаљку која се користи у случају да се изгубите или одустајете од трке и мобилни телефон (без ци-пи-еса) из истог разлога. Екипа добија и једно кресиво за паљење ватре.

Не сме се понети било каква храна, а вода је дозвољена на старту трке, само пола литра по човеку. Није дозвољено носити дуван, упаљаче, шибице, било какве папириће, па чак ни прибор за личну хигијену и чак ни улошке, што је посебно незгодно за женске такмичаре.

Одустајање једног члана тима значи дисквалификацију читаве екипе.



КУПИНА СЕ БОДУЈЕ, АЛИ И ХРАНИ



ИНСЕКТИ СУ ЧИСТИ ПРОТЕИНИ



ПЕЧУРКА ИХ јЕ ОДРЖАЛА, ЊОЗИ ХВАЛА

јима се не зноји, астро фолије које мењају вреће за спавање и шаторе...

Вече пре поласка на стазу сви учесници су упознати са правилима трке и сутрадан пре поласка на стазу прошли су карантин.

- Карантин је, у ствари, претрес, да се провери да нешто нисте прошверцвали од недозвољених ствари. Било је оних који су то покушавали, али је нама то било глупо, јер који је онда разлог да се пријавите за трку, кажу наши саговорници.

Крагујевачка тројка, амбициона каква већ јесте, пријавила се за тежу и дужу опцију „Опстанак”, али им се због опреме није дало да је доврше до краја, па су победили у петнаестак километра крађој „Авантури”.

- Километража је релативна на терену, у шуми и по планини, јер вас свака грешка у оријентацији кошта додатних пар километара. Већ на почетку имали смо задатак који нас је водио до прве контролне тачке, а који је требало растумачити. Помогло нам је богато извиђачко искуство јер је порука гласила: „Куд плови овај брод, па још свињски?” и ми смо после петнаест минута детаљног пручавања мапе уочили врх на оближњој планини који се зове Свињски брод. Неке екипе су „пале” на старту, погрешно



ВАТРА СЕ ПАЛИ ИСКЉУЧИВО КРЕСИВОМ

протумачивши упутства и отишле у потпуно другом правцу. Спасиоци су их покупили на обали Дрине, причају Немања и Никола.

Време их је служило, а током трке хранили су се печуркама, дивљим јабукама, кромпирима који су преостали на њивама после ваљења, купина ма, глогињама и шипурком, који је пресудан, јер даје дosta енергије.

Сваку јестиву биљку и живо-

тињу на трци неопходно је документовати фотографијом, што доноси додатне бодове, као и паљење ватре кресивом, подизање коначишта у шуми (е, кад' се нема астро фолија), а организатори себи додељују и дискреционо право да доделе и додатне бодове за посебну креативност и домишљатост, која нашим такмичарима очигледно није мањакала.

На срећу, није мањакала ни вода које је на пређеном терену било дољно.

#### ■ Нека се спреме Уги и Моџо

- На стазу је дозвољено понети само пола литра воде по човеку. Ми смо сви попили најмање десет пута више, али је стаза била богата изворима, за разлику од претходне тр-

ке на Златибору на којем је, како су нам учесници причали, највећи проблем био недостатак воде, кажу они.

Какду су са стазе најбрже „отпали“ крупни такмичари, на први поглед најснажнији учесници, попут падобранца, због чије је испрљености морала да интервенише Хитна помоћ.

Ипак, када су стигли на шесту контролну тачку, на којој се и деле категорије „Авантура“ и „Опстанак“, због жуљева на ногама, изазваних неадекватном обућом, и ис-

прљености, због неадекватне одеће и опреме, определили су да ту заврше трку.

- За завршетак верзије „Опстанак“ потребно нам је било да одредимо још две контролне тачке, али смо ми у том тренутку проценили да би у нашем стању то било превише ризично. Такође, сами организатори су нам предочили да је интервенисање Хитне помоћи на том делу терена немогуће. Вратили смо се у камп и сазнали да смо због постигнутог времена и сакупљених бодова победили у „Авантури“, причају наши саговорници.

Неостатак адекватне обуће највише се огледао за време брзинске етапе, где је висинска разлика између две контролне тачке била 400 метара. Та деоница је почињала у долини потока, а завршавала се на Мачковом камену. Људи са „Мек Кинли“ ципелама су букалну „летели“ уз планину, док су се они најмучили у војничким чизмама и гојзерцима. Жуљеви су им прокрвали, признају, не без жаљења, дојађући да је фер што су у категорији „Опстанак“ тријумфовали Београђани Игор Вуковић Уги и Ненад Мојсиловић Моџо, триатлонац и професионални војник оријентирац.

Али, шта је било, било је - следе нови изазови. Уги и Моџо нека се спреме, јер агилни Крагујевчани Благојевић и браћа Костић планирају не само да ове године, уз адекватну опрему и бољу припрему, заврше „Опстанак“ до краја већ и да у њему победе.

По том питању су веома оптимистични. За сада су већ обавили кондиционе припреме на Голији, а сада вежбају на теренима код Доње Сабанте, где су покушали да организују „реплику“ трке преживљавања. Није искључено и да им се пријукчите као четврти члан екипе (конкурс је отворен) ако сте у стању да „претекнете“ њихову аудицију.

Зоран МИШИЋ



КАД НЕМА АСТРО ФОЛИЈЕ ДОБРО ЈЕ ИМПРОВИЗОВАНО КОНАЧИШТЕ, А БОДУЈЕ СЕ И КРЕАТИВНОСТ



ЈАВНО СТАМБЕНО  
ПРЕДУЗЕЋЕ  
«КРАГУЈЕВАЦ»  
ОБ ЈАВЉУЈЕ

## О ГЛАС

### О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА на одређено време до 3 године

- Јосифа Шнерсона бр.2, површина 30,70 м<sup>2</sup>

Почетна месечна цена за станове износи 274,00 дин./м<sup>2</sup>.

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП»Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатности,
- висина закупнице по м<sup>2</sup>
- број закупнице које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупницу за број месеци који је навео у понуди, а најмање за два месеца унапред.

Станови који се оглашавају користе закупци и биће усљиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.



ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ  
«КРАГУЈЕВАЦ»  
ОБЈАВЉУЈЕ

## О ГЛАС

### О ДАВАЊУ У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА на одређено време до 3 године

- Николе Пашића бр. 12, приземље, површина 13,57 м<sup>2</sup> - цена по м<sup>2</sup> износи 887,00 дин.

- У цену није урачунат ПДВ.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу ЈСП »Крагујевац», Николе Пашића бр. 2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме односно назив фирме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатности,
- висина закупнице по м<sup>2</sup>
- број закупнице које се нуде унапред.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупницу за број месеци који је навео у понуди, а најмање за два месеца унапред.

Пословни простор који се оглашава користе закупци и биће усљиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.



Република Србија  
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ  
Градска управа  
за послове опште управе  
и лок. самоуправе  
Факс: (034) 332-067

## ЈАВНИ ПОЗИВ

### За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор-одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у уторак 27. августа 2013. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу "Б" категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче.

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе - Секретаријат за комуналне послове и надзор  
Одељење за саобраћај

САША ПИЛИПОВИЋ, ГЛУМАЦ И ЕСПЕРАНТИСТА

# Пут око Европе за 40 дана

Захваљујући познавању универзалног језика есперанта крагујевачки глумац Саша Пилиповић обишао је овога лета Пољску, Исланд и Италију. У међувремену стигао је и до Русије са Кустурицом и Пуле са породицом. У плану његових будућих есперантских путешествија су Аргентина, Америка и Француска

**К**рагујевачки глумац Саша Пилиповић посеђује за нашу средину јединствено знање универзалног светског језика – есперанта. Уз помоћ тог језика и своје професије Пилиповић је пропутовао „половину света”, али је овог лета у свом пребукираном глумачком распореду успео да за четрдесетак дана обиђа читаву Европу глумећи што на есперанту, што на српском у Пољској, Исланду, Русији, Италији...

Све је почело још 9. јула када је Пилиповић отишао на пробе новог комада у пољски град Бјале



ФАСЦИНИРАН ИСЛАНДСКОМ ПРИРОДОМ ОД ГЕЈЗИРА ДО ВОДОПАДА



највећи утисак на Пилиповића оставила је невероватна природа.

- Исланд је егзотична земља, другачија од свега што сам имао прилике да видим. Природа је тамо фасцинатна. Ишао сам на

код свог старог познаника и колеге, глумца Јерзија Хандзлика. Хандзлик, са којим је Пилиповић и раније сарађивао на есперанто драмско-сценским пројектима, аутор је текста „Не остављај ме самог“.

- Реч је, као што је у поднаслову текста и појашњено, о „Удружењу остављених мушкараца“, мушки варијанти познатог комада „Ширли Валентайн“. Реч је о јединственој монодрами у којој учествују два глумца, објашњава Пилиповић овај пројекат у којем је он тумачи улогу човека којег је оставила жена, а Хандзлик све остале ликове који „искрсну“ из његовог сећања.

Представа, која је копродукција крагујевачке „Шелтер сцене“ и пољског позоришта „Зелена банана“, своју премијеру је имала на Исланду.

## ■ 'Ладно, али стандард'

- Од 21. до 28. јула боравили смо у Рекјавику на Исланду на 98. светском конгресу есперантиста. Представу смо извели у конгресној дворани „Харфа“ која је прошле године проглашена за најлепшу у Европи, каже Пилиповић који је међу хиљаду учесника из шездесетак земаља био једини представник Србије.

Сем Хандзлика и њега једини драмски пројекат на светском конгресу имали су есперантисти из Чешке. На крајњем северу Европе



САША ПИЛИПОВИЋ У РЕЙКЈАВИКУ



СВОЈОМ ГЛУМОМ ОТОПИО ГЛЕЧЕРЕ



СРЕДОЗЕМЉЕ ЈЕ ЗАКОН – ПИЛИПОВИЋ ИСПРЕД ЗАМКА У КАСТЕЛАРУ И СА ПОРОДИЦОМ И КОЛЕГОМ ХАНДЗЛИКОМ У САН РЕМОУ



је отпутовао за Русију где је исто глумио, али овога пута на матерњем језику.

## ■ Медитеранео је закон

По повратку са обала Црног мора есперанто путешествија одвела је на Средоземно, овога пута у Италију, у околину Сан Рема.

- У месташцу Кастелару, пет километара од славног Сан Рема, одржавао се њихов национални, 80. конгрес италијанских есперантиста. Били смо смештени у предивном замку, по којем је место и добило име, прича Пилиповић који је својим колегама из Италије и њиховим гостима приуштио дупли програм.

На италијанском конгресу који се одржавао од 4. до 10. августа учествовало је 400 есперантиста из 20 земаља. Пилиповић је, поново, био једини представник Србије. Своју нову есперанто представу „Не остављај ме самог“ извео је два пута, али је одиграо и свој „стари“ комад „Галилеј“ који је своју есперанто премијеру имао још 2007. године у Јокхамама.

- Медитеран и средоземље су у ово доба најлепши на свету. Искористили смо прилику да обиђемо и чувени Сан Ремо. Италијани су све изузетно професионално организовали са пуно уметничких заби-



вања и дешавања, стручних предавања од којих се истакло Американца Хамфрија Томкина, некадашњег председника есперанто организације о Шекспиру, прича Пилиловић.

Сем Хандзлика у Италији су му друштво правили и супруга Ана, која помаже у „Галилеју“ као техничко вођство представе, и син Коста, па су повратак из Италије искористили да предахну у Пули једну недељу.

Али, то, барем што се есперанта тиче није све. Прошлог викенда Саша Пилиповић је по оном златном есперантском правилу „свуда пођи кући дођи“ учествовао и на 6. конгресу есперантиста Србије који је одржан у Нишу. У тамошњем Луткарском позоришту извео је „Галилеја“, којег је после представа у Јапану, Вијетнаму, Чешкој, Словачкој, Ирској и Италији имала прилике да погледа и домаћа – есперанто публика.

На конгресу је учествовало седамдесет делегата, а овом приликом Пилиповић је био једини представник Крагујевца. Тема нишког конгреса био је живот Константина Великог а централно предавање одржано је Холанђанин, есперантиста који живи и ради у Београду.

Ко зна када ће даљег нашег суграђанина Пилиловића његово познавање есперанта и глумачки дар одвести, али за сада сасвим озбиљно планира учешће наредне године на 99. светском конгресу у Аргентини, гостовање у Америци, као и представу на јубиларном, стотом скупу светских есперантиста 2015. године у Француској.

Зоран МИШИЋ

## СА КУСТОМ У РУСИЈИ

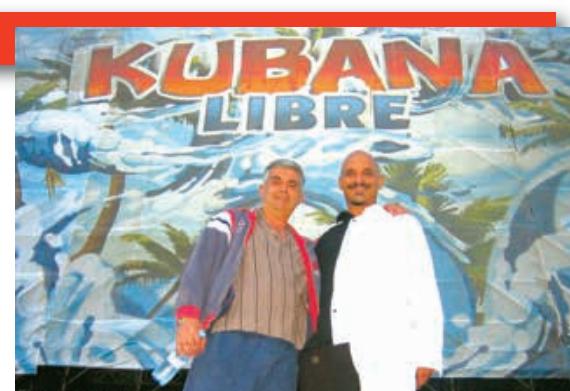
### Тамо је време стало

Да не глуми само на есперанту већ и на матерњем језику, Саша Пилиповић је доказао и овога лета. Са ансамблом Кустуричине рок опере „Време Цигана“ гостовао је крајем јула и почетком августа у Русији.

- Реч је о великом рок-панк фестивалу који се одржава у сеоцету Анапи на обали Црног мора у Кубанској регији. Кубан је познат по својој козачкој традицији а организатори су осмислили симпатичнији слоган који гласи „Кубана либрे“. Наша опера је 1. августа отворила фестивал на којем је било преко 300.000 гледалаца и учествовале познате групе попут „Продиција“. Представу смо играли на отвореном пред 10.000 гледалаца. И Кустурица је заиграо у њој и добио овације руске публике, прича Пилиповић.

Но, сем спектакла у којем је учествовао није га се дојмила „матушка Росија“.

- Читава манифестација неодоливо подсећа на неки наш сеоски вашар и то не сада, него некада. Тамо као да је време стало, као да сте неким времепловом пренесени у седамдесете године и то у нашој провинцији. Пошто је фестивал на обали Црног мора на сваком кораку можете да се фотографише са орловима, крокодилима, мајмуњима, змијама, камилама... И данас се тамо возе



НА „КУБАНА ЛИБРЕ“ ФЕСТИВАЛУ СА КОЛЕГОМ ИВАНОМ ЛЕФТОВИЋЕМ

искључиво „ладе“ и то не старе, преноси утиске он. Иначе, Пилиповић је уз свог колегу глумца Милића Јовановића у ансамблу Кустуричине опере још од њене премијере у Србији 2010. године. Са њом се већ гостовали у Републици Српској, Шпанији... У међувремену крагујевачка глумачка екипа „Времена Цигана“ појачана је за Александра Милојевића Лију, Чедомира Штајна, Ненада Вуловића, балерину Јовану Тодоровић... У читавом тиму, рачунјајући и техничко особље у овом тренутку је око четрдесетак Крагујевчана, наравно уз звезду представе Горицу Поповић.

## УКРАТКО

## Промоција и афирмација

„Ремонт”, независна уметничка асоцијација, расписала је конкурс за излагање у галерији „Ремонт”, у Београду, за 2014. годину. Програмски концепт ове галерије базира се на промоцији и афирмацији иновативних уметничких пракси које конзистентно проширују медије уметничког изражавања, одражавајући софицистријани однос према позицији и улози уметника и уметности у савременом тренутку.

Конкурс је отворен за самосталне изложбе (шест термина), ауторске изложбе (два термина) и једнодневне презентације.

На конкурсу могу да учествују сви заинтересовани, а жири ће узети у разматрање само пројекте који до сада нису били реализовани. Рок за пријављивање је до 15. септембра.

## Микро фестивал

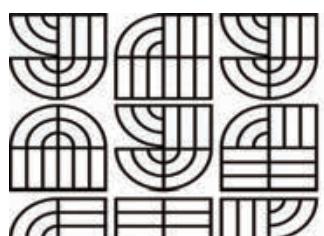
Ново издање „Микро фестивала” ауторског филма биће одржано почетком октобра, а ове године у фокусу је град, односно његове промене и новине, уметност у градском простору и могућност да се он учини бољим местом за живот.

Фестивал ће бити одржан у „Уличној галерији” у Београду. Иако је ове године инспирација град, у трици за „Микрополис” награду наћи ће се сви пријављени кратки филмови без обзира на садржај. Рок за слање радова је 1. септембар.

Прихватљиво трајање кратког филма је до 15 минута, а максималан број радова које је могуће пријавити је три филма по аутору. Не постоји ограничена у односу на садржај и теме филмова, као и земље порекла аутора.

Филмови који нису на српском или енглеском, морају имати предвод (на један од та два језика).

Филмове је могуће послати на адресу: Марина Родић, Деспота Стефана 27/6, 11000 Београд, са назнаком „За Микро ФАФ”.

УЛУПУДС  
Програми  
ЗА 2014.

Уметнички савет УЛУПУДС-а расписао је конкурс за програме, самосталне, ауторске и колективне изложбе у 2014. години, а пријаве се примају од 2. до 6. септембра. Конкурише се за неколико области: за програме (концепције, идеје, замисли) којима ће УЛУПУДС конкурисати за средства, за самосталне, колективне и ауторске изложбе у галерији „Сингидунум“ и „Малој галерији“ у Београду, и за тему или слоган 46. Мајске изложбе.

Уметници који аплицирају морају да буду чланови УЛУПУДС-а и морају да имају измирну чланарину. Сајт УЛУПУДС-а је [www.ulupuds.org.rs](http://www.ulupuds.org.rs).

## Култура

## СТЕНД АП У ДОМУ ОМЛАДИНЕ

## Иван и Мариана

Шта је заједничко синхронизацији цртаћа и хаџком Трибуналу? Каква је веза између победника на Математичкој олимпијади и ражњева од прохрома? Може ли се српска народна песма препевати на енглески, крагујевачка публика сазнаће од глумаца и стендап омичара Маријане Аранђеловић и Ивана Томића.

На самом крају лета, у петак, 6. септембра, Дом омладине припремио је атрактиван и модеран програм, који носе двоје младих, рођених Крагујевчана, који су се својим наступима већ потврдили турнејом у земљи и региону. У летњој башти Дома наступиће Маријана Аранђеловић и Иван Томић, глумци и стенд ап комичари.

Стендап комедија је атрактивна сценска форма која доживљава брз развој код нас и у региону. И то потпуно заслужено. Између лаке забаве и лудицних увиду у живот, свет, станове у држави, стендап комедија представља идеалну летњу културну активност за широк спектар публике. Зачета од гласа обесправљених, који су тражили начин да се подсмењују бахатости и моћи, данас је стендап комедија славље здравог разума и



ПЛАКАТ ЗА СТЕНД АП КОМЕДИЈУ  
МАРИЈАНЕ АРАНЂЕЛОВИЋ И  
ИВАНА ТОМИЋА

безазленог смеха. Њена посебност је у томе што је материјал, односно текст који извођачи казују, написан од стране њих самих. Такође и сам наступ је осмишљен од стране извођача, тако да је стендап комичар уједно и писац, и редитељ, и глумац, што че-сто даје аутентичан наступ.

Маријана Аранђеловић је дипломирана глумица са великим искуством у позоришту, филму, радију и телевизији. Стендап коме-дијом се бави годину и по дана, а њене теме

су инспирисане ТВ емисијама, посебно ријалити програмима, али и модом и мушки-женским односима. Једна је од најбољих стендап комичарки у региону, што је потврђено на њеним многобројним наступима у Београду, по Србији, Словенији и Швајцарској, Енглеској и Хрватској.

Иван Томић се глумом бави од 1994. године. У позоришту, на радију, филму и телевизији остварио је велики број улога. Као човек који стално тражи нове изазове, било је природно да се опроба у стендап комедији.

Од пре две године наступа са „Чића Томићевом колибом“ у Београду, по Србији, Словенији, Швајцарској, Енглеској и Хрватској.

Шта је заједничко синхронизацији цртаћа и хаџком Трибуналу? Каква је веза између победника на Математичкој олимпијади и ражњева од прохрома? Може ли се српска народна песма препевати на енглески и треба ли деца испод дванаест година да користе марихуану? На сва ова занимљива питања одговара познати европски глумац, стендап комицар и звезда многобројних ТВ реклама - Иван Томић у свом стендап наступу „Чича Томићева колиба“

Програм почиње у 21 час, а карте се могу набавити по цени од 300 динара.

М. Ч.

## СЕДАМ ДАНА НА РЕПЕРТОАРУ

## Премијера филма One Direction

Премијера филма о дечацима који су постали један од најслушанијих бендова икада, „One direction: This is us 3D“ је заказана за следећу недељу у биоскопу „Синеплекс“.

„One Direction“ су први пут виђени у британском ријалитију „X factor“ 2010. године у којем се сваки од певача представио посебно. На предлог жирија, Лиам Пејн, Најал Хоран, Зејн Малик, Хари Сталис и Луј Томлинсон су формирали групу, која је такмичење завршила на трећем месту. По окончању такмичења, група је потписала уговор са Сајмоном Кајелом, који је тренутно њихов менаџер.

Фilm „One direction: This is us 3D“ је документарни филм о музичкој сензацији данашњице који



ЛИАМ ПЕЈН, НАЈАЛ ХОРАН, ЗЕЈН МАЛИК, ХАРИ СТАЈЛС И  
ЛУЈ ТОМЛИНСОН

ће на редовном репертоару биоскопа „Синеплекс“ бити само недељу дана. Карте за премијеру овог

филма већ се налазе у продаји, а више информација можете наћи на сајту [www.cineplexxx.rs](http://www.cineplexxx.rs).

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ  
Прича са срећним крајем

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва“. Потребно је да у петак, 23. августа, позовете 034 333 116, после 10 часова и добијете роман „Неверни принц“, Норе Робертс. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“, која се налази у Тргном центру „Плаза“.

Овај роман Норе Робертс у „Вулкан издаваштву“ укратко описује као „краљевске интриге и неочекивану љубав у медитеранском рају“. То је ванвременска прича са срећним крајем у бајкама о краљевској породици Кордине.

Када су жене у питању, принц Бенет је увек ужиша у изазову. Због тога, након што је упознао тиху и прелепу леди Хану Ротчайлд, очаравајући плејбој не може да се смири све док не пробије опну њене уздржаности. Љубав је за Бенета одувек била игра, али са овом

неухватљивом, тајанственом женом открива да је улог његово срце и одлучује да игра на карту вечности.

Нора Робертс најпродаванија је списатељица љубавних романа на топ листици „Њујорк тајмса“, у историји са више од 150 објављених наслова. Сваке минуте продају се 23 њене књиге, а тренутно је 280 милиона примерака у штампи.

Ово је прича о страсти, о магији и љубави. Ненадмашна мајсторија романсе ни овај пут неће разочарати своје читатеље.



„Владимир Арсенijевић: Let“

„Делимично негован, али и популаран највећи светски писац“

„Владимир Арсенijевић: Let“

УМАДИЈСКЕ  
ПРИЧЕ

Владимира Јајличић

## Манастир

**К**ад смо вежбали, пред пут у Каиро, на Зеленгори, капетан Јанковић, каратаиста, с киселим изразом на лицу саопштио нам је да смо једини специјалци на свету који курс пливава нећемо проли, јер у планини нема воде за тренинг. Типична српска обука: пола прескочиш, пола не стигнеш. Ипак сам морао загазити у воду, уздајући се да ће ме дно ушчувати и одржати горе, на површини, где је пловила, као засебно обло тело, месечином обасјана глава. Она је повремено зарањала у воду, а повремено се појављивала на површини. Хватао сам се шевара, трстичка и шаше који су плутали и били непоузданы - када би ме одржали на површини, када се пода мном повијали и вуки ме према тамноплавој нестижици.

Одржавајући се на води, савладају кратки курс пливања - борећи се да не потонем, машући и рукама и ногама, али водећи рачуна да не пљускам и да невољно не гутам воду, јер ми се то чинило и страшнијим од повременог зарањања и израња - као да те вода, ушла у грло, потапа изнутра. Морао сам да газим према дубини пучине и кријем се у шевару, јер ниједан чамац од оних који су ми били приметни није прилазио плићаку - они су пловили средином језера, час се близије, час се удаљавајући, док су рибари у њима извлачили мреже. Мреже би изненада оживеле кад би се у њима закопрала ухваћена риба. Тада се чинило да се рибарске руке издужују и да их прекрива крљушт.

На обали сам остао без ватреног оружја. Од машинке у води никакве користи. Није било користи ни раније: ниједном је нисам употребио, два-три пута сам безуспешно нанишанио дивокозе које су ми умицале с нишана - али сам је редно чистио и припремао за дејство. Сада, у води, постала би мртвав терет. Стога сам је закопао на обали, као да је зарад среће жртвујем воденим божанствима. Ако не успем да прећем дуж језера, вратићу се на обалу и откопати је, употребљиву, бриљанто замотану кошуљом. Остане ли тамо закопана, боље ће јој бити на сувом него да од тешке металне алатке постане бестежински предмет који ће на дну служити као станиште алги, школи и ракова.

Закопао сам и енглески сат добијен у Каиру (уручили су ми га као да уручују орден, мада ми није био потребан, јер сам доба дана процењивао према положају сунца на небу).

И таман кад помислих да сам учинио све што је требало, изненада ме жигну: заборавио сам да на обали оставим кутију енглеских шибица, сада овлажених и неупотребљивих: да њих није било, не би било ни ватре, морао бих у планини пресно месо јести. Хтео сам неколико бар да сачувам за успомену кад се вратим кући, али од тога ништа. Од оружја имао сам само још нож, али сам се уздао да ће и он бити довољан, ако се неки од чамаца неопрезно приближи шевару у којем сам начинио заседу.

**Д**ЕЧАК који се удаљио од осталих рибара учинио је то, мора бити, зато што му се мрежа заплела о језерско шиље. Сигурно, и због неискуства: вешт рибар никада себи не би допустио почетничко заплитање мреже. Дечак мора да прође школу као и сваки новак, а свака је школа скупа, поготово ратна. Можда је рано остало без оца, рибари су га повели са собом, али то не значи да ће пазити на њега више него што се мора: изашао је на језеро, па нека се сада бори и сналази као уме и зна. Нико му овде није ни отац, ни мајка. Речено му је, сигурно, сто пута: не прилази опасним местима као што су шеваре или стеновити руоби обале.

Језеро је пуно непознатих бића. Дубље је него што ико претпоставља, дубље од многих мора. Нико не зна шта се по његовом недодирном дну вуче, шта живи тамо, у недогледним дубинама. Виђали су већ многи, али чак и фотографисали биће змијуљаве

главе и слоновског тела које је не само цепало рибарске мреже, него и многе рибаре са чамца обарало и бацало их у језеро - да их више никада не нађу. Виђали су лепе младе девојке голих груди чије се тело затварало у крљушт и завршавало рибљим репом. Оне су тако умеле певати да би омамиле сваког, па и најискуснијег чамцију - да залута у њихово царство и више се никада не врати овом свету.

Нека буде на виделу, у групи, јер га, иначе, нико до јутра сигурно неће тражити ако се загуби. Потраге за изгубљенима на води почину тек кад изгреје сунце и ноћ сврши своја злочинства. Најчешће се никада и не заврше успехом. И не само то - језеро не избацује тела која му припадну: оно их воли, чува, раставра, храни своје рибе, које потом хране своје рибаре. Језеро, на свој начин, излази у сусрет утопљеним душама, али не зна како друкчије да искаже своју лубав, осим да утопи и не врати тело које му се, овако или онако, поверило; језеро је чуварно, лубоморно на свој рибни иметак; језеро хоће повериљивог разговора; језеро је чудесно - ако се у њему огледнеш спазићеш самог себе који те гледа из дубине, дубље од сame воде. И то је најопасније - нешто те мами да скочиш и стопиш се на месечини са својим правим ликом.

Када сам као нека велика риба изронио из шевара, кад сам се наглим скоком укрцао у чамац, дечак се није ни померио. Он сигурно није слутио да сам морао да зароним попла метра више од своје праве висине, како бих се ослонио о језерско шљунковито тло и отишао увис. Није га приковао страх, приковао га је дечачка радозналост: учинило му се да из воде, мрака и трава израђа чудовиште. Можда је написао да му понуди неколико уловљених риба, како би се чудовиште вратило у воду и готово се разочарао кад је схватио да је у чамац, који се опасно нагнуо, ускочио човек. Тада човек му је, мора бити, доловао опасно - све док нисам ставио прст на усне - давши му знак да ћути. А онда сам му помогао да извади крајичак мреже који се заплео о обалску трстичку.

Сада смо обојица ћутали, ишчекујући шта ће се даље десити, јер ниједан од нас није знао шта тачно да предузме или каже. Дечак је, вељда, схватио да је онога најгоре већ прошло: да сам му хтео најдити, већ бих то учинио, задавио бих га голим шакама, јер сам био дупло већи од њега, или бих га мучки ударио ногам. Али, није се десило ни једно, ни друго. Тада су рибари почели да дозивају дечака. Говорили су на исквареном српском, на језику којим говоре јужни Срби. Звали су дечака, јер се његов чамац са њиховог осмотришта није видео. Дадох дечаку знак да им договори и дечак се одазва. Дечак је одмах схватио шта треба да каже. Рекао је да је откачио мрежу у шевару и да ће, ево, одмах кренути за њима, не морају да га чекају.

Ја легах наузнак у чамац, испод дечакових ногу, међу лъигаве, влажне и посекочљиве рибе које су се праћакале у мрежи и шамарале ме репинама по лицу. Дечак исплови из шевара и показа се осталим чамцијама који су гледали према њему, заклањујући очи од и сувише сјајне месечине.

"Свети Наум" - рекох, дршћући од изненадне језе и хладноће коју у води нисам осећао. Сада ми је све длачице најежио ноћни маестрал.

Дечак кимну главом и завесла.

**Б**РАТСТВО се није обрадовало изненадном госту. Нису волели ни што сам се појавио у друштву: о дечаку са супротне обале знали су понешто, али магловито и не до краја. Нису знали може ли му се веровати, хоће ли или не одати онога кога је дозвао. Ја сам био у јадном стању: промочен



од главе до пете, одрпан, разуме се гладан и жедан - требало ме је и напојити, нахранити, обући.

Ко сам? То нико није могао са сигурношћу да утврди, а можда ни ја сам. Да, говорио сам на српском, испричао сам магловиту причу о невероватном путу који сам превалио преко Галичице, синоћ и преко Охридског језера, да бих стигао у манастир у којем је пре толико година столовао Николај Велимировић. Саслушаše ме на брузу руку. Још док је била ноћ и док сам спавао у манастирској згради, почешао је већај шта ће учинити.

Гост је, без сумње, био православац, познао је, како сам вели, владику Николаја, помињао је оснивање Богомољачког покрета у манастиру Драча 1922, на којем је, како каже, и сам био присутан, јер је родом из тог шумадијског села, али нико, ипак, није могао до краја да повеже ту причу са иопе сувислим одговором на питање: шта ћу ја ту, где ми није место? И како мисли одавде, поред бугарских крволока, да се докопа Србије? - питао је и гуман Пајсије. - Зар не зна шта су починили у Јабланици пре десетак година? На сваком су кораку, а кад осете мршту острвљенији су од Немаца. И још ако помисле да је некакав српски комита...

Прво наклоњено место могло би да му буде црква светог Димитрија, задужбина Марка Краљевића, у Сушици, а потом - тек Пчиња - рече замишљено калуђер Филимон. - Био је то стариц пепељаве ћошкасте браде с првеним образима који су говорили да се није утезао манастирског вина.

- Али, до Пчиње и Куманова, тако ми Бога, неће се наносити главе. Проћи неприменио сигурно не може. Нису то Швабе по градовима да седе, то су јајаре и кокошари који се свуда врзају као безглаве муве. Њушкају, шушкају и бушкају - не би ли нешто здипили. А кад га ухватае, браћо, ми смо следећи на реду - Бугари ће се осветити и нама.

Сада је рекао оно што су сви мислили, а нико се није усуђивао да каже. Мора бити да је попио мало више, не би се овако излануо. И гуман се лутну на толику отвореност, заусти нешто да му приговори, али није знао шта.

- С друге стране - рече Филимон - ако се докопа Скадра, можда ће успети у науму да се врати кући, у Шумадију. Али, мора да се врати натраг и настави даље преко планина. Ви знаете да постоји пут.

- Увек постоји пут - рече игуман који више није могао да трпи Филимоново брђање. - На том путу можда неће срести људе, али...

И он заћута. Планине су места на којима се отвара земља и где се светови знају помешати. Каква све бића настањују таква места знаједино Бог. Никоме се није милило ни што је гост дошао, ни што ће морати - ако му је живот мио, да се врати одакле је дошао. Погоњено нико није био спреман да ми то одмах сашти.

Одлучише да ме одену, да ми поставе багату софру, дају прво уточиште, али да ми ставе до знања да не могу остати дуже од дан-два и да ћу морати да се пробијам кроз арбанашке планине, све до Скадра.

О одржаном састанку код игумана, о томе шта се тамо говорило и шта је одлучено, сутрадан ми, за доручком који се састанао од кајгана с преврелим сиром, саопшти стари Филимон. Старац ми је био наклоњен, као у осталом и цело братство, али су се плашили бугарске казнене експедиције. Схватао сам да је сам: док год сам овде, у манастир се може обрушити немилост нових владара Мађедоније.

То ми није сметало да се дивим положају манастира на стени, изнад језера. Увече, седећи на клупици поред манастирског тек обраног винограда на којем је још увек нешто остављеног сласног грожђа, Филимон ми је говорио о Николају Велимировићу. Био је доста старији од Николаја и причао је о њему помало свисока. Овде је, вели, на језеру, од академског гиздавца постао народни мистик. Баци, вели, поглед низ ове стрме литице, зар не видиш да се манастир наслони на празнину и стоји придржан ваздухом?

Са обале над водом јавља се осећај да одавде почине други свет. И тај је осећај снажнији од стварности коју си оставио за собом, иза леђа. То је оно што те чека. Доносе ми је пред спавање Велимировићеву књигу "Молитве на језеру" коју је Николај и потписао за успомену. И читао сам, пред сан и пред велики пут: „Сувише Те има, Господе, дисање мое, зато Тебе људи не виде... Не ишчекуј долазак смрти. Јер, где, смрт је већ дошла и не избije из тебе. Зуби њени су непрекидно у твоме месу... Свет вас гони, јер ви имате мир, а он нема... Љубав ме чини Богом, а тебе, Ђође, човеком“.

ИЗАШАО сам преко ноћи из манастирског дворишта и одшетао до падине ослоњене на стари каменит зид, испод којег се беласао пут. Тамо, на путу, било је окупљеног света. Мога да је у календару црвено слово, па се народ сакупио. Девојке су штетале у групама, младићи их меркали, стојећи са стране. А поиздаље, седећи на клупама застритим чергама, певала је група старијих људи:

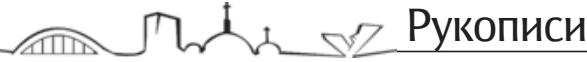
Жали, Заде, да жатимо  
како ће се развојимо:  
ши ог мене, ја ог ше:  
ја ће идем на далеко.  
Ја ће идем на далеко, на далеко,  
дело Врање,  
ће се шишием у комиће, у комиће,  
млад комића.

Па ће узмем кралску сабљу,  
и шој кралско све оружје,  
иа ће идем чак у Пчињу, чак  
у Пчињу Прешев-Казу.  
Па ће прећем Вардар-воду,  
Вардар-воду баси толему:  
ће се штетам с тија Турци,  
тија Турци Арнаути!

Певајте, дивни старци - замало не изустих. А над главом - распраксаваху се звезде. И ја се сетих тек прочитаног: „Певачи, није главна ваша песма, но Господ који слуша“.



SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Un



КРАГУЈЕВАЦ 1916. ГОДИНЕ – ПРВА ГОДИНА ОКУПАЦИЈЕ

# Сурова аутро-угарска управа градом

Пише: Љубодраг Поповић, архивски светник у пензији из Београда

**З**а Крагујевац у Првом светском рату можемо рећи да је, заједно са својим округом, страдао исто као што су страдала и друга места у Србији која су била окупирана од стране Немачке и Аустро-Угарске војске. Иначе, званично је окупирао 19. октобра 1915. године, тога дана у седам часова ујутру у град су ушле немачке трупе.

Како и свака окупациона војска, и ова је чим је ушла почела са насиљем и пљачком, нарочито настрајем на приватну имовину. Надежа пљачка учињена је у фабрици познатог индустрисалца из Крагујевца Светозара Стефановића. По неким подацима, она је била оplaćкана у вредности од преко 500.000 динара. Почетна пљачка трајала је у Крагујевцу читавих 15 дана, а Немцима су у овом послу сарадници биле аустро-угарске трупе, које су такође ушле у град истог дана, само у подне.

У граду је била успостављена немачка управа. Њено присуство се одмах осетило када је интернирано 800 грађана свих стаља.

Међутим, ова управа је била релативно кратког трајања у односу на цео окупациони период, свега неколико месеци. На место ње дошла је аустро-угарска управа, која је остала све време окупације.

Тачан датум предаје власти између њих нисмо успели у досадашњим истраживањима да утврдимо. Из постојећих документа могло се утврдити само да аустро-угарска управа постоји и у мају 1916. године. У дугом окупационом периоду који је предстојао заведен је један до тада по злу незапамћени режим. Он се манифестовао на низ начина, од којих су најстрашнији били стрељање или вешање, без обзира на узраст, доба старости и пол.

## Стрељања и вешања

Аустро-Угарску управу чинили су Окружна команда, са седиштем у Крагујевцу, и српске команде са седиштем у ранијим српским местима. По њима, за разлику од ранијих назива, дата су нова имена. Тако је, на пример, Груженски срез назван Слепак.

Општинске власти нису дирање у свом саставу, мада је и ту било одређених промена, али су морале служити окупатору. Градом је управљао посебан војни заповедник.

Судећи по чиновима официра који су се налазили на челу Окружне команде, Крагујевцу је у прво време била посвећене посебна пажња. Тако се, на пример, у фебруару и марта 1916. године на њеном челу налазио генерал-лајтнат Франц фон Трошке. Крајем марта на тој дужности је пуковник Кречаревић, вероватно један од оних који су служили цара, а кога је у априлу заменио пуковник Александар Колесар.

Преки војни суд одмах је показао своје застрашујуће лице изрицањем најстрожих пресуда. Тако је 16. фебруара 1916. године осуђен на вешање Крагујевчанин Риста Симоновић због поседовања оружја – ручне гранате. Већ 26. фебруара иста судбина је заједница Мирка Стефановића из Крагујевца, због "поседа српске пушке са метковима". Крајем марта за

теже дело, "због пуцања на аустроугарске војнике", Сретен Раденковић из Доње Сабанте био је осуђен на смрт стрељањем.

Овакве осуде наставиле су се и у јесен исте године. Тако је у октобру један Крагујевчанин, због "поседовања оружја, муниципних предмета и распршливих ствари", био осуђен на казну смрти вешањем.

## Немачки називи улица

Полако али темељито, у периоду који је налазио уређивања и утврђивања је власт окупатора. Ево како је то чињено редом:

1. У граду је 7. априла постављен Војни полицијски комесаријат. Управа града је преко овог Комесаријата била подчињена окружном заповедништву. За полицијског комесара био је постављен жандармеријски натпоручник Велти. Службене просторије овог комесаријата биле су, како је у саопштењу наведено, "у окружној згради, приземље десно".

2. Одлуком од 26. априла град је подељен на четири дела и то:

а) подручје града десно од Лепенице;  
б) подручје града од улице за Краљево, лево од Лепенице до градског парка и до краја "Бизмарк штрасе":  
в) подручје града између "Бизмарк штрасе" и "Галвите штрасе";  
г) подручје града између градског парка и "Галвите штрасе", лево од Лепенице.

Овде је интересантно напоменути да су, како видимо, неке од улица у граду одмах добила нова имена. Иначе, у споразуму немачких и аустро-угарских власти било је одлучено да у току маја улице Крагујевца добију нова имена, а куће нове бројеве.

3. Од 1. маја у граду је уведено летње радио време. У том периоду радње су морале бити отворене до осам часова увече, а гостионице, посластичарнице и њима сличне радње до девет часова и 30 минута увече.

4. Крагујевац је у првој половини 1916. године претрпео и једну револуционарну промену одлукој аустро-угарске управе Србије да се од маја 1916. године време рачуна по Греко-иранском календару. До краја те године морао се у званичним документима поред сваког новог датума у загради ставити и дан старог календара.

Увођењем овог календара остало је непоменуто законом признато право верским заједницама да могу пословати по новом календару, уколико то желе.

5. У граду је био одређен и званични градски лекар. То је била др

ГЛАВНА УЛИЦА У КРАГУЈЕВЦУ  
1916. ГОДИНЕ



Даринка Крстић, а њена замена је био др Димитрије Антић. У јесен је у граду била дозвољена и приватна стоматолошка

пракса са лекарима који су дошли из Аустрије.

6. У мају 1916. године стигла је помоћ за становништво Србије у износу од 5.000 круна, а од те суме целом Крагујевачком округу припало је 400 круна.

7. Крајем маја дата је и дефиниција "тиска" – штампе, шта је под њом окупатор подразумевао. Одређен је био и однос према књизи. Свака књига штампана ћирилицом била је одузимана, било да се налазила у књижари или библиотеци. Исто тако се поступало и са књигама на другим језицима: италијанском, француском и енглеском. Забрањена је била њихова продаја за целу земљу. Сви књижари морали су да одстрane ове књиге јер се нису смеље ни излагати ни продавати.

8. Кад спомињемо календар, интересантно је поменути неколико битних детаља и чињеница које се односе на оне који су наставили да користе стари јулијански календар – цркva и свештеници.

а) Наредбом од 12. априла одобрена је дечја свечаност - Врбица. Њом је била одобрена још два празника: Велики петак, 20. и Ускрс, 22. априла.

б) Наредбом од 6. јуна именованi су нови свештеници на упражњена свештеничка места у појединим срезовима Крагујевачког округа.

в) Наредбом од 14. јуна забрањено је свештеницима склапање малолетних бракова ако је девојка млађа од 15, а мушкирац од 17 година.

г) Убрзо после тога, 22. јуна, објављен је "пропис радње свештеничке", односно шта све смештављати и на који начин.

9. Крагујевачки биоскоп, отворен 1913. године, променио је име у "доброврорни кино" и чисти добитак његовог рада намењен је доброврорним установама. Како би га цивилно становништво лакше посебљивало било је прописано да ће се представе давати у "раније време".

## Брашно – 12 кила „по глави“

10. Решењем Окружне команде од 20. августа постављена је цивилна Општинска управа и Општински суд и тога дана су почели да раде. Састав Управе био је следећи: председник – М. Драгутиновић, потпредседник – Петар Николић, чланови – Мих. А. Благојевић и Свет. М. Стјајић, а тајник (секретар) – Мих. Вуксановић.

Целокупна управа и сав њен рад били су под непосредним надзором варошког заповедника, који је о свему извештаван и без чијег је знања и одобрења рад Општинске управе био неважећи. Варошки заповедник од 6. јула био је, како је назначен, Ернест Бардаш, капитен у пензији.

Извештажа о свом раду до 31. децембра 1916. године Управа је објавила у посебно штампаној публикацији, дајући је на увид јавности.

У њој је, између осталог, било наведено:

а) У погледу набавке животних намирница за грађанство постигнут је врло велики успех у ценама. Пшенично брашно продавано је по цени од 0,60 круне за килограм, с тим да при крају године буде 0,80 круне, а пројино брашно 0,40 круне.

б) Како је налазила зима, купусом је било снабдевено целокупно грађанство, а остало поврће само варош је набављала непосредно од баштovana. Шећер и со су дељени под најстрожиом контролом. Треба поменути да је према одредбама наредбе од 26. маја месечно следовање шећера по глави износило 200 грама. Наредбом од 22. јула месечно следовање шећера за варошане

– грађане повишено је на 500 грама, а за сељаке је било одређено 160 грама.

Што се тиче брашна, градском становништву било је прописано да припада 12 килограма по глави месечно. Иначе, оно се смело млети само тромесечно и то 36 килограма по глави становника.

Управа се хвалила да су сви послови у варошким продавницама у најбољем реду, а продаја робе вршена је чим је у продавнице стизала. За снабдевање становништва биле су издате посебне књижице, које су гласиле на домаћина куће са уписаним бројем чланова домаћинства. Свака књижица је гласила само на одређену продавницу у којој се могла роба набавити. По ономе што је било одштампано у књижици види се да се на основу ње могло набавити кукурузно и пшенично брашно, шећер, со, маст, кромпир, пасуль, лук и гас. Та подела била је предвиђена за сваки месец, али у три дескаде.

11. Из Службеног листа Окружне команде од 4. августа 1916. године сазнајемо да је било предвиђено да од 1. септембра почну са радом све основне школе у Крагујевцу, а та које и у Аранђеловцу, Колпари, Тополи, Белосавцима, Блазнави, Страгарима, Рачи, Лапову, Наталинцима, Саранову, Чумићу, Маршићу, Десимировцу, Слепаку и Книћу.

12. Наредбом од 25. октобра било је одређено да сваки понедељац, среда и петак за цивиле буду дани без меса, а уторак и субота су били одређени као дани без масти.

Ове мере су подразумевале да свака касапница, гостионица и приватна кућа не смеју продавати или употребљавати месо, изузев живине – перади, а на дане без масти употребљавати масти за приређивање ма којег јела. Прекрај ове наредбе кажњавао се великим глобом у износу од 2.000 круне.

13. Из Службеног листа од 14. новембра дознајемо да се је "Сваки власник куће за наступајући зимски период, када су људи највише у кућама задржавају, уколико то није урађено, куће бојадисати (омалати). Покућство (мебл) дрвено цећем или содом и врелом водом опрати. Рубље се мора добро искувати и опрати. Одела, покриваче, кожне и крznene ствари очистити од вашака". Ове мере биле су логичне, ако се зна да су претходне две ратне године заразне болести харале и однеле велики број људских живота.



ВЕШАЊЕ СРБА ТОКОМ АУСТРО-УГАРСКЕ ОКУПАЦИЈЕ

## САТИРА



Ми СМО  
велика  
сиротиња. Не  
знамо колико  
немамо!

Слободан СИМИЋ

## Почетник

Борко Драговић, млади кандидат за посланика из редова једне опозиционе странке, решио је да у изборној кампањи примени нове, савремене методе комуникације са бирачима.

У варошицу Јасеницу дошао је сопственим возилом средње класе, старим десетак година. Међу окупљене мештане на изборном скупу изашао је без обезбеђења.

У разговору с људима представио се, рекавши да је завршио факултет као један од најбољих студената и да је недавно постао доктор техничких наука.

- Моја плата у научном институту је тек мало већа од просечне у нашој земљи. Са женом и две кћерке живим у закупљеном стану од 45 квадратних метара. Уштећевине немамо, а немамо ни било какве некретнине – похвалио се кандидат.

Људи су га слушали и при томе су жмрикали, поцупкивали и згледали се.

- Дошло је време да у политику уђу поштени и скромни људи. Дакле, немам шта да кријем, ни у својој прошlostи, ни у имовини. Нисам био политички активан у време недемократске власти, нисам сарађивао са тајном полицијом, нисам никада био учесник неке афере, а нисам ни повезан са тајкунима и криминалцима... – наводио је Борко своје врline.

■ Измишљени непријатељ се осилио. Шаље нам ултиматуме!

■ У дијалогу са Светом није било компромиса. Ми смо само ћутали.

■ У Народној кухињи служимо духовну храну. То је једина коју имамо.

Милан Р. СИМИЋ

■ Свака част генијалцима, или треба разумети и нас глупе!

Радмило МИЋКОВИЋ

Онда је „прешао на ствар“:

- Следеће недеље биће одржани избори. Желим да постанем

**Уклањамо све препреке на путу ка Европској унији: Косово, Војводину, Санџак...**

Александар ЧОТРИЋ

## Савремена позитивна претња: окачим те на сајт!

Ивко МИХАЛОВИЋ

## ВИЏОТЕКА

## На самрти

Стари Јеврејин на самрти, питање часа када ће да издахне. Око њега се окупили сви најближи укућани.

- Жено, Саро, јеси ли ту једва прозбори самртник?

- Ту сам, мужу мој драги – одговори му она.

- Ароне, сине, јеси ли и ты ту?

- Јесам, оче мој – узврати му син.

- А ти, Давиде, сине...

- И ја сам крај тебе, оче – огласи се Давид.

- Па, ко је онда у радњи, мајку вам нерадничку.

## Код доктора

Долази цига код доктора и доктор га пита:

- Реци, циго, који те проблем мучи.

- Госн докторе, имам сина који ништа не једе – кобасице, јаја, сланину, сир, колаче, чоколаду...

- Па, зашто баш ништа – пита га доктор.

- Па, нема се, госн докторе.



- Је л', Мујо, какве су жене тамо у Француској?

- Е, Фато, тамо ти постоје две врсте жена, једнима је име Мони, а другима Моника.

- У чему је разлика међу њима – пита га Фата?

- Гледај 'вако, Мони имају мале рибице, а Монике велике.

- А где би, Мујо, ја ту била?

- Ти би, Фато, била хармоника.



## Долазак на свет

Пита учитељица ђаке знају ли како су дошли на свет. Јави се први и каже:

- Мене је донела рода.

Јави се други ученик:

- Учитељице, мени су рекли да ме је послала тетка.

На крају, диже руку мали цига.

- Ја сам, учитељице, из сиромашне породице и нас је морао тата сам да прави.

## Јака ватра

Нови рецепт за босански лонац:

У напола напуњен лонац хладном водом стави се босанска глава и преко ње два камена. Кува се на јакој ватри, док камен не омекша. Онда два камена извадити из лонца и наставити са кувањем још најмање тридесет минута.

## Жеље

Уловили Македонац, Шиптар и Србин златну рибицу и она им каже да ће им испунити по једну жељу, ако је после пусте. Први жељу изрази Македонац:

- Ја хоћу да моја земља буде слободна и без Шиптара.

Жеља му одмах би испуњена.

Онда се јави Шиптар:

- Ја хоћу да Косово буде слободно, без Срба и да око Косова направиш зид који нико не може да прескочи.

Рибица и њему испуни жељу.

Онда на ред дође Србин:

- Је ли, рибице, пропуштали тај зид воду?

- Не - одговори рибица!

- Онда пуни!



Горан Миленковић



## Одвале



**ИВАН МРКИЋ**, министар спољних послова:

- Не можемо некога ко се опробао у некој другој струци из ведра неба поставити за амбасадора, а да пре тога ни депешу није прочитao. Замислите да ја на музичкој академији будем проглашен за главног диригента.

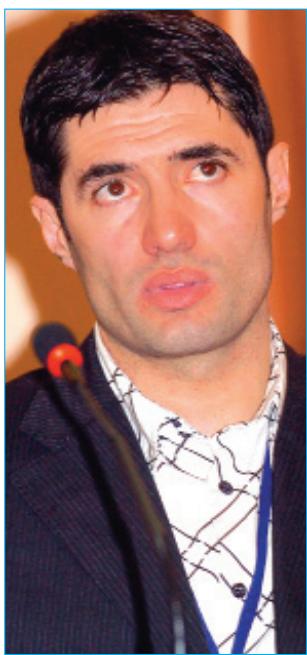
**СЕКА АЛЕКСИЋ**, певачица:

- Сунчала сам се у топлесу на базену у свом дворишту, када су два фотокорпортера покушала да ме сликaju. Пошто је све под видео надзором - ухваћени су, ја сам их позвала на пиће и дозволила да ме сликaju. Били су одушевљени. Онда је мој супруг Вељко рекао: „Никад више топлес“.



**СНЕЖАНА БАБИЋ СНЕКИ**, певачица:

- И после 25 година каријере певам свуда где ме зову, на свадбама, трговима, разним манифестацијама. Ја сам бренд и уопште није важно где ћу наступити.



**МИРКО ПОЛЕДИЦА**, председник Синдиката професионалних фудбалера:

- Од 180 српских играча у Јелен супер лиги и Првој лиги Србије, 150 се изјаснило да би радије играли у Албанији него у Србији.



**ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА**, председник Скупштине града Јагодина:

- У мојој кући живи нас дванаесторо: моја мајка, моја супруга, два сина, две снаје, петоро унука и ја. То је зато што хоћу да Србија буде једна породица.



**МИЋА ЈОВАНОВИЋ**, власник Универзитета „Мегатренд“:

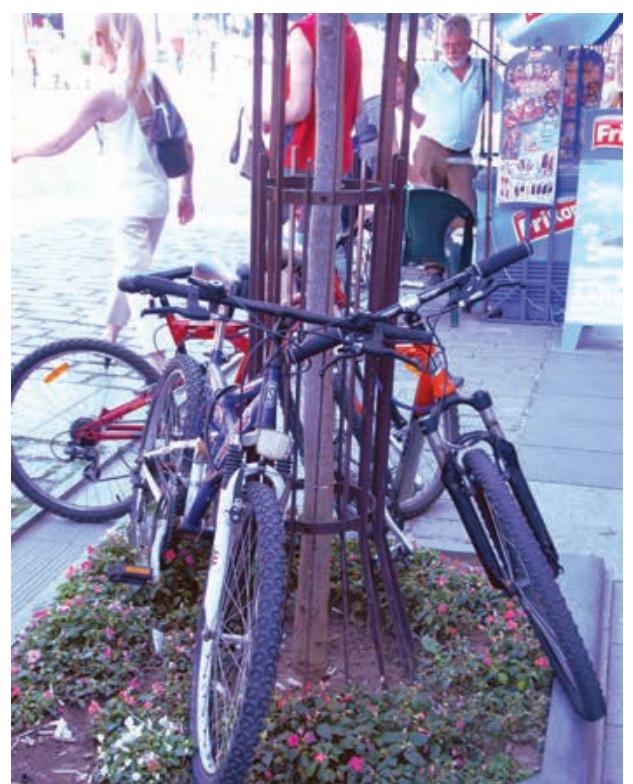
- Био бих подједнако добар министар просвете као и Жарко Обрадовић.



Графит на Дому омладине



Пешачка зона: једина преживела канта за отпадке



Садница и цвећињак за сигурност бицикла



Трговина и хладовина - амбијент испод надвожњака



Нови рецепт за сушење тепиха - само лети

**Мали огласи**

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Студенти свих виших и високих школа и факултета (септембар). Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.



Дана 24. августа, на Варошком гробљу, даваћемо полугодишњи помен



**Верослави Протић**

Позивамо родбину и пријатеље да тог дана, у 11 сати, положимо цвеће и сетимо се наше Вере.

Њена ћерка Нина

ТУЖНО СЕЋАЊЕ  
26.8.1997 – 26.8.2013.



**Несторовић  
Десанка**

Мама, године су прошле, сећање и туга остају заувек.

Јасминка

СЕЋАЊЕ



**Милица  
Величковић**  
29.8.2011 – 29.8.2013.

Вољена мајко, време пролази. а бол остаје.

Твоја Ирена

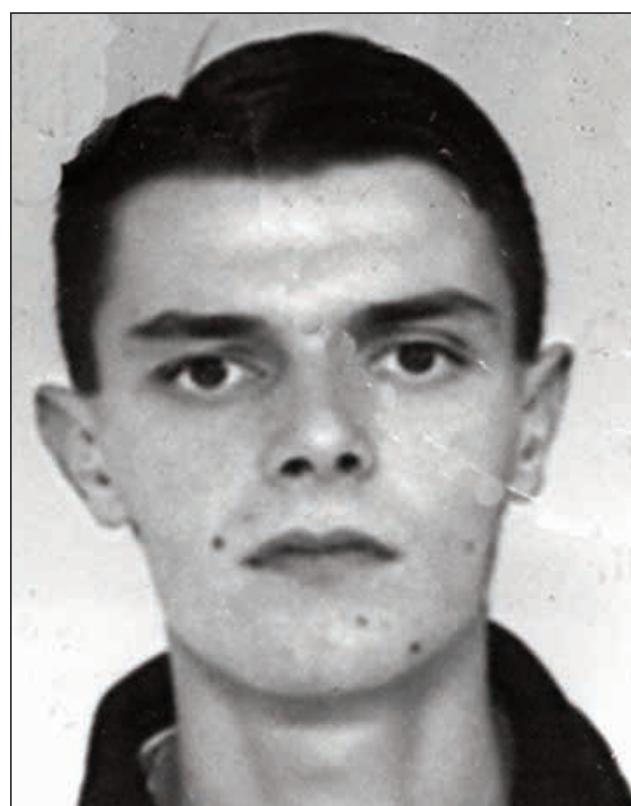


**Мрвић Мирчета**  
24.8.2008 – 24.8.2013.

Прошло је пет година откако ниси са нама, драги тата. Време пролази, ми те све више волимо. Поносни смо што смо имали оца какав си ти.

Твоја деца: Марина, Катарина и Душан и твој унук Мирчета

Дана 24. августа 2013. године навршава се девет година од преране смрти нашег јединог сина. Тога дана, у 11 сати, на Бозман гробљу, даваћемо парастос.



**Ивица Пауновић**

Ики, нека те наше мисли заувек грле, сузе пољубе, и увек наша љубав чува од заборава.

Воле те твоји  
Мајка и Тата

Дана 24. августа 2013. године навршава се  
две године од смрти наше вољене



**Наталије Јанићијевић**

С љубављу, поносом и поштовањем чувамо  
успомену на тебе.

Твоје ћерке Снежана и Јелена  
са породицама

Нашој драгој и милој



**Верици Миловановић**

1959 – 2010.

Даваћемо трогодишњи помен на гробљу  
Бозман у четвртак, 22. августа, у 11 часова.

Ожалошћени: супруг Драгутин,  
ћерке Јелена и Невена, отац Радоје, мајка  
Вемка и сестра Гроздана

Наша драга



**Анка Бугарин**  
рођена Карић  
1932-2013.

преминула је 15. 08. 2013. Сахрана је  
обављена 17. 08. 2013. на Варошком гробљу  
у Крагујевцу, у присуству породице и на-  
јближе родбине и пријатеља.

Ожалошћени супруг Коста,  
сестра Радмила, сестрићи Душан и Стеван  
са породицама

Нашој вољеној и никад прежаљеној

## Златковић Емини

Даваћемо десетогодишњи помен, у недељу, 25. августа 2013. го-  
дине, у 11 сати, на Варошком гробљу у Крагујевцу. Позивамо род-  
бину, пријатеље, другове и другарице да присуствују овом тужном  
помену.



## МИНА

Прошло је десет година, сећање, туга и бескрајна љубав остају за-  
увек.

Увек са тобом твоји најмилији

## СКАНДИНАВКА

194	ИМЕ ПИСЦА ДРЖИЋА	МИРИШЉАВА СРЕДСТВА	ПЕВАЧИЦА СА СЛИКЕ						
ПРОЛЕЋНИ МЕСЕЦ									
ДУГОРЕПИ ШАРЕНИ ПАПАГАЈИ									
ВРСТА КРАГНЕ									
НАЗИВ									
ЕНГЛЕСКИ ШАХИСТА ЦОНАТАН									
	ТАНТАЛ								
	СРЕДСТВО ЗА ПОВИШ. ЛУЧЕЊА ЖУЧИ								
СЛУШАНА ПЕСМА			ВЕО, КОПРЕНА	ПРЕДАК (ЛАТ.)	4. И. ВОКАЛ	БАШТЕНСКА БИЉКА	ЖЕНА КОЈА ЧИНИ ОСВЕТУ		
ОДМАЗДА, ОСВЕТА (ИЗРАЗ)									
ЛИТАР		ГРАД У БРАЗИЛУ НАША ФОЛК ПЕВАЧИЦА							
ПОЈАЧАНН МОТОР АУТОМОБИЛА				ПАВЛЕ ВУЛИСИЋ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА БОСНУ					
ВРСТА ЗМИЈЕ, СМУК			КАМЕРУН. ФУДБАЛЕР ЖАН МЛАДЕ СРНЕ						
РАЗУЗДАНОСТ									
ФИЛМСКИ РЕДИТЕЛ КОСТА				НЕПЕР ОНИ КОЈИ СВИРАјУ ПО НОТАМА					
	КРАТКИ ОГРТАЧИ ВРЕДНОСТ НА НОВЧАНИЦАМА								
НИКНУТИ			НАВИГАЦИЈСКИ ЦЕНТРАР (СКР.) ЈЕДНАКА						
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА		ВОДЕНИ ОТОК У ТЕЛУ ЊАКАТИ							
ИТАЛИЈАНСКИ ФУДБАЛЕР ЕНЦО				ОДВИШЕ, ПРЕВИШЕ					
ДРУГЕ, ОСТАЛЕ		ОРГАНИЗАМ НАДЕВ ЗА ТОРГУ							
НАШЕ ЖЕНСКО ИМЕ			ИНДУСТРИЈСКИ ДУВАНА БОГ МАТЕР СВЕТА ПО СЛОВЕН.						
ОБАР, АВАРИН			ЈЕДИНИЦЕ СИСТЕМА ВЕЗЕ (СКР.) ГРЧКО СЛОВО						
ПИСЦИ, КЊИЖЕВНИЦИ									
РАНИЈИ ЗВЕЗДИН ФУДБАЛЕР ЈОВАН									

## РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: шид, ало, тил, е, а, лир, ав, рав, анастази, балканец, шканата, спирала, парасоли, набијач, ро, је, ск, овој, дао, мич, тот, аћимовић, и, тено, у, скок у даљ, ел, осице, рест, тињ, океаниде.

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА: прецизна механика, луна парк, макарон, екар, стоматологија, молари, ви, опа, ат, ева, епсилон, зака, ногар, т, ок, кив, м, идејно решење, роа, тс, адан, рус, арн, отка, знак, тумач, сводник, ланероси, тодор веселиновић.

СУДОКУ: а) 869-142-537, 342-785-619, 175-396-248, 786-214-953, 523-869-471, 914-573-862, 657-938-124, 291-457-386, 438-621-795. б) 356-148-972, 419-732-865, 287-569-314, 938-275-641, 642-913-587, 175-486-239, 821-357-496, 564-891-723, 793-624-158.

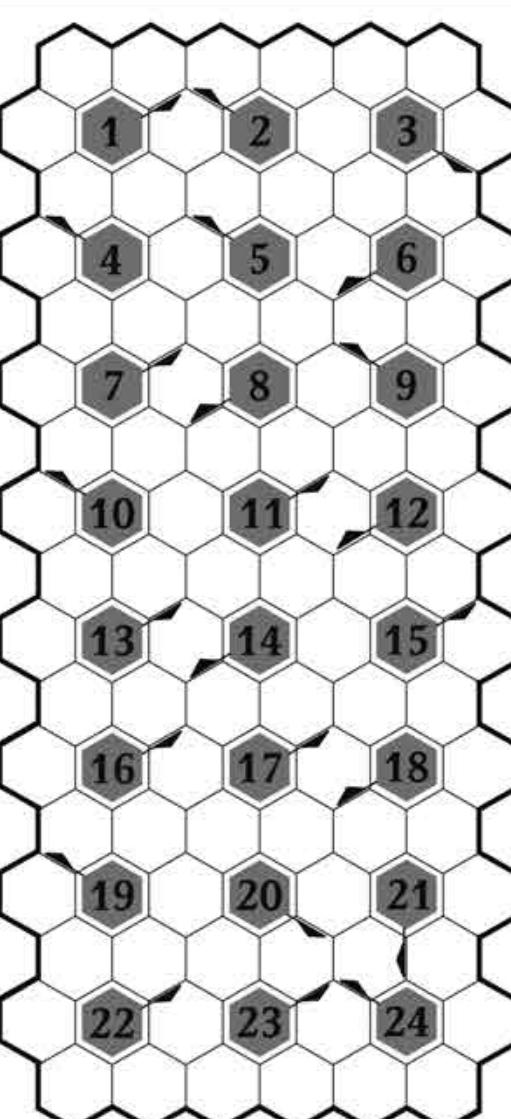
## БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

ВОДОРАВНО: 1. Надимак навијача Партизана (0), 2. Роптање - Симбол сумпора (1), 3. Град у Немачкој - Иницијали атлетичара Корице (3), 4. Радник који штрика (0), 5. Језеро у Северној Америци - Гомила, хрпа (1), 6. Ранији бразилски фудбалер (1), 7. Упркос свему - Наш предлог (1), 8. Тачка (енг.) - Серија, ред (1), 9. Коначно схватити (0), 10. Аустријски државник, Волфганг - Југ (озн.) (1), 11. Школарка (0).

УСПРАВНО: 1. Чинити неоправдани грех (израз) (0), 2. Чувени виолончелиста, Мстислав (0), 3. Подвргнути се хируршком захвату (0), 4. Име певачице Телор - Тони Кертис (иниц.) - Име глумца Ејкројда (2), 5. Коњ у епским песмама - Превлака на Малаки - Име раније гимнаст. Ким (2), 6. Ризма (скр.) - Поверено добро (лат.) - Кулон (озн.) (2), 7. Варница - Највећи и најмногољуднији континент (1).

## САЂЕ



- Планета Сунчевог система,
- Ударац у тенису,
- Име глумца Свејзија,
- Везица за ципеле,
- Француски сликар Огист,
- Мука, труд (мн.),
- Разочараност, огорчење,
- Део плуга,
- Друго име Нове Гвинеје,
- Гласник,
- Ранији шахиста Борис,
- Милионски град у Вијетнаму,
- Наша глумица Нада,
- Мала шапа,
- Град у Италији,
- Месарска секираџија,
- Онај који проси девојку,
- Саобраћај, трансфер,
- Народ из Татарске,
- Старо, времешно,
- Хајка, потрага,
- Мешавина два или више метала,
- Књижевник Роберт,
- Француски научник Блез.

## СУДОКУ

			6	4
4			1	6
			1	5
3			4	2
4		8		9
9				
6		9	3	
7				
9	5		7	1
				6

			5	2
			7	
7	3	6	9	8
9		1		6
6	3	7	8	2
		4		3
			1	4
6				
3	9		4	7

			4	9	2
3	2				1
1			4		3
3	1	4		7	
5	7	6			9
9					
				6	7
5	6	8			4

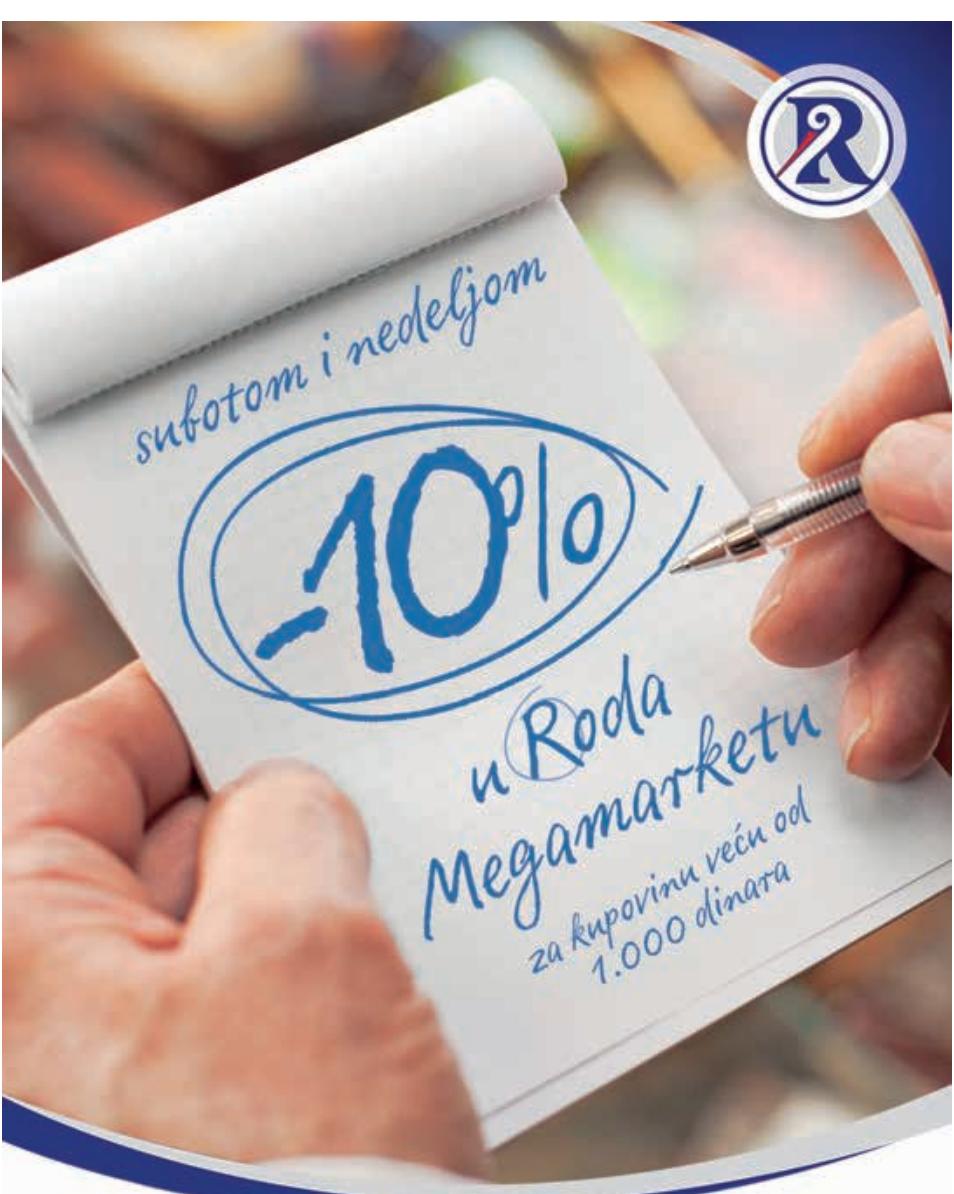
**CityVision**  
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!  
**LED EKRAN U CENTRU GRADA**

NOVA ERA  
СПОЉАШЊЕ ОГЛАШАВАЊЕ

**Bilbordi  
kakve ste  
oduvrek  
želeli!**

TOP LOKACIJA:  
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA  
Najprometnija raskrsnica i  
početak pešačke zone

**POZOVITE  
302-852**  
i uz nagradni  
kod: "kgnovine"  
dobićete  
**10% popusta**  
za reklamu



Roda Megamarket Kragujevac  
Save Kovačevića 48a

info telefon: 0800 000 500; www.roda.rs

**ТВ ПРОГРАМ**  
од 22. до 28. августа

**ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ**

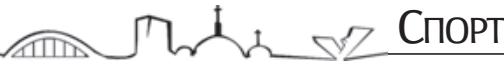
Четвртак 22. август	Петак 23. август	Субота 24. август	Недеља 25. август	Понедељак 26. август	Уторак 27. август	Среда 28. август
<b>ХРОНИКА</b>	<b>ХРОНИКА</b>	<b>POSEIDON ADVENTURE</b>	<b>Стаклено звено</b>	<b>Јутарњи програм</b>	<b>Мозаик</b>	<b>Комунални сервис</b>
22.00 Хроника 2 07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм р. 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 Жене ван закона р. 11.00 Преваранти р. 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Кухињица у цвећу р. 13.00 Музички програм 14.00 Комунални сервис р. 15.30 Вино и виноградарство р. 16.00 Вести 16.05 Серија р. 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм р. 20.00 Одтренутка до тренутка 20.40 Музички програм 21.00 Серија 22.00 Хроника 2 22.30 Преваранти 00.00 Вести 00.05 Хит дана	17.00 Моја Шумадија 07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм р. 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 Жене ван закона р. 11.00 Преваранти р. 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АБС шоу 13.00 Музички програм 14.00 Одтренутка до тренутка р. 14.30 Музички програм 15.00 Цртани филм р. 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Серија р. 17.00 Моја Шумадија 18.00 Жене ван закона 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт 21.50 Хит дана 22.00 Серија 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Посејдонаова авантура 1. део 00.00 Вести 00.05 Хит дана	23.00 Посејдонаова авантура: 1. део 08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 10.00 Megafon Music р. 11.00 Документарни програм р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Кухињица у цвећу 13.30 Fashion files 14.00 Shopping авантура 15.00 Документарни програм 16.00 Вести 16.05 Убити вођу 1. део 18.00 Документарни програм 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звено 20.30 Најсмешније животиње 21.00 Концерт 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Цркве брвнаре 23.00 Посејдонаова авантура 2. део 00.00 Вести 01.00 Хит дана	20.00 Стаклено звено 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Најсмешније животиње р. 10.00 Документарни програм 11.00 Кубница у цвећу 11.30 Лек из природе р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агродневник 13.30 Кухињица у цвећу 14.00 Филм 16.00 Вести 16.05 Убити вођу 2. део 18.00 Документарни програм 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звено 20.30 Најсмешније животиње 21.00 Концерт 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Цркве брвнаре 23.00 Посејдонаова авантура 2. део 00.00 Вести 01.00 Хит дана	07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Жене ван закона р. 11.00 Преваранти р. 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Стаклено звено р. 13.00 Музички програм 14.00 Shopping авантура р. 15.00 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Серија р. 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Спортски програм: Фудбал р. 20.30 Спортски програм: Суграђани 21.00 Хроника 2 22.00 Преваранти 23.00 Нокаут р. 00.00 Вести 00:35 Хит дана	07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Жене ван закона р. 11.00 Преваранти р. 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Агродневник р. 13.00 Музички програм 14.00 Спортски програм: Фудбал р. 15.00 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Серија р. 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Здравље је лек 20.30 Суграђани 21.00 Серија 22.00 Хроника 2 22.30 Преваранти 23.30 Документарни програм р. 00.00 Вести 00:05 Наставак документарног програма Хит дана	07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Жене ван закона р. 11.00 Преваранти р. 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Цркве брвнаре р. 13.00 Музички програм 14.00 Здравље је лек р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Fashion files р. 16.00 Вести 16.05 Серија р. 17.00 Мозаик 18.00 Жене ван закона 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Серија 22.00 Хроника 2 22.30 Преваранти 23.30 Вино и виноградарство 00.00 Вести 00.05 Хит дана
наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм ■ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs



ВАТЕРПОЛО**Васовић  
- директор**

ЈУГОСЛАВ Васовић, дојући кошаркаш Црвене звезде, постављен је за новог директора Ватерполо клуба Раднички.

Прослављени српски ватерполиста у репрезентацији је наступао само на Олимпијским играма у Сиднеју, 2000. године, освојивши бронзу. Ипак, остао је упамћен по сјајним сезонама у Црвеној звезди, Будви, Бечеју и Партизану, као и Грчкој, Италији, Русији и Саудијској Арабији.

В. У. К.

**КОШАРКА**МЕЂУ КОШАРКАШЕ РАДНИЧКОГ МИЦ ПО МИЦ**Стижу појачања**

ПРВА значајнија вест прошле недеље у Кошаркашком клубу Раднички, била је да је у Крагујевац допутовао амерички бек-шутер Ди Џеј Сили. Раније договорени трансфер тако се потврдио, а за њим су у екипу "упали" и Душан Млађан, Андреја Стефановић и Милош Јанковић. За сада.

И док је за 24-годишњег Силија већ објављено да је у претходној сезони наступао за универзитет Кал Стјт Фулerton, просечно бележивши 18 поена (укупна реализација 47 одсто, бацања 80 процената, за три поена 41 одсто), четири аистенције и четири скока, за 33 минута колико је по утакмици проводио на паркету, остало тројица су прилична непознаница овдашњој јавности. Посебно Душан Млађан, дојући кошаркаш бек швај-

царског Лугана и репрезентативац те земље.

Најкраће, има 27 година, а може подједнако добро да игра на позицијама 1, 2 и 3. У минуле четири године, као члан Лугана, у 33 минута проведена на паркету, по утакмици је просечно бележио 20 поена, 3,6 скокова и 2,1 аистенцију. Раније је наступао је за мање познате италијанске екипе.

даља у млађим категоријама Србије, Јанковић је био члан јуниорске репрезентације у баскету 3x3, која је у финалу Светског првенства у Шпанији поразила САД са 21:20.

Прошле сезоне у Другој лиги Србије одиграо је 25 утакмица, просечно проводећи на терену 32 минута, уз 16 поена, 11,4 скока и индекс успешности од 21,2.

Фото: kradnicki.rs



АМЕРИКАНАЦ У - КРАГУЈЕВЦУ

вих 25 екипа. То показује успех на Медитеранским играма.

**А како до врха?**

- Потребно је много талента, а тога макар имамо, рада и услова за тренинг. Инфраструктура је наш највећи проблем. Терени су отвореном, па практично можемо да се спремамо само четири месеца. Остатак године је превелика пауза за озбиљан резултат.

Зато смо направили програм са нашим пријатељима из федерација Бразила, Америке, Данске, Норвешке и Италије, како би смо имали гости по месец дана током тог периода у њиховим халама. Имамо дosta да учимо, и то морамо од најбољих.

**Какво је место нашег града у српском бич волеју?**

- На терену у Великом Парку, у нашем клубу „Крагујевац“, једином у држави, окупio сам парове до 18 година. Посветио сам се њима, па ће, надам се, за неку годину иigrati значајну улогу на турнирима.

Треба искористити прилику што овај град има селектора који може дosta да покаже и од кога се може дosta научити.

**Три године Крагујевац је био домаћин једног од турнира за национални шампионат, ове је изгубио домаћинство.**

- Мислим да смо на губитку, јер смо остали без изузете атракције која није пуно коштала. Ту је био и „обавезни“ гост, Вања Грибић, са великим утицајем у овом спорту. Био је чак у плану „Опен мастерс“, веома јак турнир, но сада је све отпало. Остало је да организујем трећи по реду „Гигин меморијал“, а овога пута ће се појавити и сви репрезентативци.

Желим да дам допринос среди-ни у којој живим и радим као први савезни селектор из овог града уопште. То се за сада не препознаје због погрешног односа према спорту. Намеравам да овај терен осветлим, како би се колико-толико избегле велике врућине, а крајем сезоне стиже квалитетан дунавски песак. Самим тим репрезентативни тимови ће се преселити у Крагујевац, надам се као мамац за велики број деце.

Ето, ми, и поред чињенице да смо новајлије у овом спорту, нисмо далеко од светског врха, пр-

Андреја Стевановић је Крагујевчанин, јуниор „црвених“. Овај 18-годишњи плејмејкер у прошлој сезони играо је у Јуниорској лиги Србије за Раднички и бележио просечно 11,5 поена, 2,5 скока и 2,6 аистенцију по утакмици, што га је препоручило за потписивање четворогодишњег уговора.

Последњи у низу, али не и најмање битан, јесте још један млади играч, доскорашњи центар чачанског Младости, Милош Јанковић. Годину је старији од Андреје, а прошао је наше млађе репрезентативне селекције и ове године учествовао на Европском првенству за играче до 20 година, као и на Светском шампионату у узрасту до 19, на ком се Србија окитила сребром. Поред још неколико ме-

наравно, нова имена у тиму „црвених“ вала оекивати све док се адекватно не попуни цео ростер. Акценат је, како је и најављено због смањења трошкова, стављен на младе играче, али је сигурно да ће се појавити и још ко од искусијних, како би будућа целина добро функционисала и на терену.

В. У. К.



јама УЕФА, могућност наступа играча за А и Б екипу, повећање броја играча у протоколу утакмице са 12 на 14.

Све ово, по замислима, требало би да допринесе развоју футсала у Србији, најпре појави више квалитетних екипа, чиме би национално првенство постало занимљивије, што би, свакако, донело велику корист и репрезентативним селекцијама.

В. У. К.

**ФУТСАЛ**НОВО ПРИЗНАЊЕ ЕКОНОМЦУ**Професор Дугалић на челу српског футсала**

НА седници комисије за Мали фудбал ФС Србије, једногласно је за председника, у наредном четврогодишњем мандату, изабран професор Верольуб Дугалић, иначе председник КМФ Економац.

Међу неколико циљева које је презентирао професор Дугалић, најзначајнији су дуготрајан систем такмичења (најмање пет година), проширење базе играча путем укључивања младих играча у такмичења, формирање млађих селекција, како клупских тако и репрезентативних, усклађивање пропозиција такмичења ФСС са пропозици-

**Пријатељске са Македонцима, Босанцима...**

ИГРАЧИ Економца, после припрема на Златибору, почели су и са одгравањем контролних утакмица за наредну сезону. Први ривал, по мери "студената", био је македонски Железарец, иначе учесник квалификација за Лигу шампиона које су на програму крајем августа.

Иако је ово била прва утакмица Крагујевчана после дуготрајних и напорних тренинга, резултатски су показали као бољи тим и на крају заслужено победили са 3:1. Стрелици за наше момке били су Рајчевић, Де Соуза и Весић, први стрелац Лиге у прошлому сезони.

Такође, Економац је, у оквиру серије заказаних пријатељских утакмица, јуче играо против првака Босне и Херцеговине, екипе Танга, са којом ће, у Сарајеву, макар је тако планирано, и данас одмерити снаге у новом дуелу.

С. М. С.

ПРИПРЕМЕ  
УВЕЛИКО ТЕКУ**Први сусрет  
30. августа**

ПЛАН припремних утакмица пред нову сезону КК Раднички је дosta обиман и броји од 11 до 14 дуела. Креће први контролним сукретом заказаним за 30. августа, са румунским Темишваром, а завршава гостовањем у Подгорици, где ће, 28. септембра, домаћин бити Будућност.

Између се ређају дуели у Чачку, па нови ривал из Румуније, Асесофт, са ким ће састави на Златибору, а онда је, 5. септембра, на програму дуел са Пинар Каршијаком из Турске у Београду. За

викенд, 7. и 8. септембра, пла-нирано је учешће на турниру у Новом Саду, где ће, поред домаћина Мери-дијане, учесник бити и Солнок, АБА лигаш из Мађарске.

Са прваком државе и регионом, Партизаном, игра се 11. септембра у Београду, а два дана касније креће пут Лакташа, у којима ће се, 14. и 15. септембра, учествовати на Игокејном турниру. Уз ова два учесника последњег финал-фора АБА лиге, по-знато је да ће на

ступити и словеначка Крка.

Последњи турнир планиран је за 21. и 22. септембар, у Охриду, а ривали ће бити македонски МЗТ и Лукоил из Бугарске.

Постоје још три термина резервисана за представљање у хали „Језеро“, а оквирни датуми су 3, 17. и 23. септембар. Имена противника који ће гостовати биће објављени накнадно.

В. У. К.

# NAJBOLJE CENE STANOVA!

SAMO  
**833 €/m<sup>2</sup>**  
+PDV

•GRATIS•  
garažno  
mesto

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6.  
spratu za samo 833 evra/m<sup>2</sup> + PDV.



SLATKI PAKET  
ZA USELJENJE  
10Kg ČOKOLADE  
NA POKLON

• SMALLVILLE •  
KRAGUJEVAC

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641  
[info@smallville.rs](mailto:info@smallville.rs), [www.smallville.rs](http://www.smallville.rs)